

DİL ÖĞRETİMİ / ÖĞRETMEN EĞİTİMİ

Yabancılar Türkçe Öğretimi

ÖĞRETMEN KILAVUZU

CEFR/D-AOBM odaklı, iletişimsel,
görev ve eylem odaklı öğretim için
kapsamlı başvuru kitabı

Gürkan Bilgisu

A1-C2 / DÖRT TEMEL BECERİ / ETKİLEŞİM / ARACILIK / ÇOCUKLARA YABANCI
DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİ / ÖLÇME-DEĞERLENDİRME / MATERYAL

EYLÜL 2026

Künye ve Kullanım Notu

Alan	Bilgi
Eser	Yabancılar Türkçe Öğretimi Öğretmen Kılavuzu
Hazırlayan	Gürkan Bilgisu
Tarih	Eylül 2026
Kapsam	A1-C2, dört temel beceri, etkileşim, aracılık, çocuklara Türkçe öğretimi, materyal geliştirme ve ölçme-değerlendirme
Temel referanslar	D-AOBM/CEFR (2001, 2020); Çetin ve Uzdu Yıldız (2018); Bölükbaş Kaya, Yılmaz ve Keskin (2026); alan yazındaki yayımlanmış çalışmalar

Kaynak kullanımı ilkesi

- İstanbul Programı A1-C1 düzeylerini kapsar; bu kitaptaki C2 bölümü D-AOBM/CEFR 2020 tanımlayıcıları temelinde ayrı bir pedagojik uzantı olarak hazırlanmıştır.
- Düzeltilere bağlanan dil bilgisi sıralamaları CEFR'nin resmî gramer listesi değildir; öğretimsel dizilim önerileridir.
- Kaynaklardaki ilkeler ve program çerçevesi korunmuş; örnek görev, ders akışı, kontrol listesi ve rubrikler bu kılavuz için özgün olarak tasarlanmıştır.
- Kılavuz, referans programların ve özgün kaynak eserlerin yerine geçmez; öğretmenin program, öğrenci profili ve kurum koşullarına göre uyarlama yapması beklenir.

Kitabın kapsamı

Yabancı dil olarak Türkçe öğretimine yeni başlayacak ve deneyimini sistemleştirmek isteyen öğretmenler için hazırlanmıştır. Öğreneni sosyal aktör olarak ele alır; kuramı doğrudan sınıf içi karar, görev, örnek ders, değerlendirme ve materyal tasarımıyla ilişkilendirir.

Ön Söz

Bu kitap, yabancılara Türkçe öğretiminde kuramsal çerçeve ile sınıf içi uygulamayı aynı çizgide buluşturma amacıyla hazırlanmıştır. Öğretmen çoğu zaman farklı kuramlar, program dokümanları, ders kitapları ve ölçme araçları arasında dağınık duran bilgiyi bir araya getirmek zorunda kalır. Kılavuz, bu dağınıklığı azaltmak ve uygulama kararı vermeyi kolaylaştırmak için tasarlanmıştır.

Kitabın temel dayanakları Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni (2001), Tamamlayıcı Cilt (2020), Dokuz Eylül Üniversitesi tarafından yayımlanan öğretmen eğitimi kitabı ve İstanbul Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Programı'dır. Bunun yanı sıra görev odaklı dil öğretimi, iletişimsel yaklaşım, beceri öğretimi, çocuklara yabancı dil öğretimi ve ölçme-değerlendirme alanlarındaki kabul gören kaynaklardan yararlanılmıştır.

Bölümler bir üniversite dersi mantığıyla değil, öğretmenin sınıf içi ihtiyaçlarına cevap verecek biçimde kurgulanmıştır. Bu nedenle kuramsal açıklamaların hemen ardından uygulama kutuları, ders akışları, etkinlik önerileri, kontrol listeleri ve örnek ölçme araçları verilmiştir.

Bu kılavuz nasıl kullanılmalı?

- Bölümleri bir başvuru kitabı gibi okuyun; ihtiyaç duyduğunuz başlığa doğrudan dönebilirsiniz.
- Düzey bölümlerindeki örnekleri kendi kurumunuzun saat, sınıf büyüklüğü ve öğrenci profiline göre uyarlayın.
- Çocuk gruplarında yetişkin odaklı görevleri doğrudan kullanmayın; gelişim düzeyine göre yeniden tasarlayın.
- Biçimlendirici değerlendirme ve öz değerlendirme araçlarını düzenli kullanarak öğrencinin ilerlemesini görünür kılın.

İçindekiler

Künye ve Kullanım Notu	2
Ön Söz	3
I. Kuramsal Temeller ve Öğretmen Kimliği	6
Alan, kurum ve öğretmenin rolü	7
D-AOBM/CEFR, sosyal aktör ve eylem odaklı yaklaşım	9
Öğrenen özellikleri, sınıf yönetimi ve farklılaştırma	11
Türkçenin öğretim için dilsel özellikleri	13
II. Beceriler, Dil Kaynakları ve Değerlendirme	16
Dinleme becerisinin öğretimi	17
Konuşma becerisinin öğretimi	18
Okuma becerisinin öğretimi	19
Yazma becerisinin öğretimi	20
Aracılık, etkileşim ve dijital ortamlar	21
Dil bilgisi, söz varlığı ve sesletim öğretimi	22
Ölçme, değerlendirme ve geri bildirim	23
III. Temel Kullanıcı Düzeyleri: A1 ve A2	24
A1 Düzeyi: Başlangıçta iletişim kurmak	25
A2 Düzeyi: Günlük yaşamı genişletmek	29
IV. Bağımsız Kullanıcı Düzeyleri: B1 ve B2	33
B1 Düzeyi: Bağımsız kullanıcıya geçiş	34
B2 Düzeyi: Karmaşık söylem ve akademik eşik	38
V. Yetkin Kullanıcı Düzeyleri: C1 ve C2	41
C1 Düzeyi: Yetkin kullanıcı ve akademik derinlik	42
C2 Düzeyi: İncelik, esneklik ve uzmanlaşmış kullanım	45
VI. Çocuklara Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi	48
Çocuklara yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin temelleri	49
Yaş gruplarına göre planlama	49
Çocuklarda dört beceri öğretimi	50
Çocuklarda ölçme, aile katılımı ve güvenli dijital kullanım	51
Örnek çocuk ünitesi: Haydi pazara gidelim	51
VII. Materyal Geliştirme, Ders Tasarımı ve Mesleki Gelişim	53

Materyal tasarım ilkeleri	54
Ders tasarımı ve birim planlama	54
Öğretmenin yansıtıcı gelişimi	55
Ekler ve kullanılabilir formlar	55

VIII. Uygulama Bankası ve Ayrıntılı Örnekler

57

A1 için örnek 10 oturumluk kur planı	58
A2 için örnek 10 oturumluk kur planı	60
B1 için örnek 10 oturumluk kur planı	62
B2 için örnek 10 oturumluk kur planı	65
C1 için örnek 10 oturumluk kur planı	67
C2 için örnek 10 oturumluk kur planı	69
Dört beceriye göre etkinlik bankası	72
Çocuklar için etkinlik havuzu	73
Hata, dönüt ve yeniden üretim örnekleri	74
Öğretmen kontrol listeleri ve portfolyo önerileri	74
Örnek gözlem formu açıklamaları	75
Söz varlığı öğretimi için teknik repertuarı	76
Sesletim ve akıcılık mini uygulamaları	77
Çevrim içi ve hibrit ders için uyarlamalar	77
Aracılık görevleri bankası	78
Haftalık öğretmen yansıtma günlüğü şablonu	79
Örnek sınıf dili ifadeleri	79
Kapsayıcı ve kültürlerarası materyal kontrol listesi	80
Dönem sonu program değerlendirme soruları	80
Kullanıma hazır şablonlar	81
Kaynakça	89

01

KISIM / 1

Kuramsal Temeller ve Öğretmen Kimliği

Alan bilgisi, D-AOBM/CEFR, sosyal aktör yaklaşımı, farklılaştırma ve Türkçenin öğretim için temel dilsel özellikleri.

Alan, kurum ve öğretmenin rolü

Yabancılar Türkçe öğretiminin kapsamı

Yabancılar Türkçe öğretimi, Türkçeyi ana dili olarak kullanmayan bireylere dilsel, iletişimsel ve kültürel yeterlik kazandırma sürecidir. Bu alan, ikinci dil olarak Türkçe öğretimi ve miras dili bağlamlarıyla kesişmekle birlikte, öğretim amaçları, ortamı ve öğrenci profili açısından farklılaşabilir.

Öğretmen, yalnızca içerik aktaran kişi değildir. İhtiyaç analizi yapan, öğrenme fırsatları tasarlayan, dil girdisini düzenleyen, etkileşimi kolaylaştıran, geri bildirim veren ve öğrenenin özerkliğini geliştiren bir tasarımcıdır.

Sınıf içindeki kararların önemli bir bölümü öğretmenin öğrenci profiline ilişkin okuma becerisine bağlıdır. Aynı kurdaki öğrenciler yaş, eğitim geçmişi, alfabe bilgisi, önceki dil öğrenme deneyimi ve hedef dilde maruz kalma düzeyi bakımından birbirinden çok farklı olabilir.

Öğretmen için odak noktaları

- Alan bilgisi ile pedagojik alan bilgisini birlikte geliştirin.
- Kur hedefleri ile sınıf içi uygulamalar arasında açık bağ kurun.
- Öğretimi öğrenci profiline göre esnetin; tek tip ders işleyişinden kaçının.
- Türkçeyi bir kültür taşıyıcısı olarak görün, ancak kültürü stereotiplere indirgemeyin.

Anadili, ikinci dil ve yabancı dil ayrımı

Anadili öğretimi, dili zaten doğal bağlamlarda edinmiş bireylerin okuryazarlık ve üst düzey dil kullanımını geliştirmeye yöneliktir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde ise öğrenen çoğu zaman sınırlı girdiyle ve kontrollü ortamda ilerler.

İkinci dil ortamında öğrenen, sınıf dışında da hedef dile yoğun biçimde maruz kalabilir; yabancı dil ortamında ise öğrenme çoğunlukla sınıfın düzenlediği girdiye dayanır. Bu nedenle yabancı dil bağlamında sınıf içi iletişim, otantik girdi ve görev tasarımı daha da önem kazanır.

Öğretmen, bu ayrımları bilerek hedeflerini gerçekçi biçimde koymalıdır. Aynı ders kitabını kullanan iki kurum, farklı dil çevrelerinde bulundukları için aynı kazanımlara aynı sürede ulaşamayabilir.

Öğretmen için odak noktaları

- Yeni başlayan öğretmenler, öğrencilerin sınıf dışında ne kadar Türkçe kullandığını mutlaka sorgulamalıdır.
- Yoğun girdiye sahip gruplarda üretim fırsatlarını, sınırlı girdiye sahip gruplarda ise tekrar ve destekleyici modelleri artırın.

Öğretmenin bilgi alanları

Etkili bir Türkçe öğretmeni, yalnızca dil bilgisel yapıları bilmekle yetinmez. Türkçenin ses sistemi, eklemeli yapı, söz dizimi, söz varlığı, söylem örüntüleri ve edimsel kullanımları hakkında işlevsel bilgiye sahip olur.

Bunun yanında öğretmen; yöntem bilgisi, materyal uyarlama, sınıf yönetimi, değerlendirme, hata çözümleme, dijital araç kullanımı ve kültürlerarası iletişim boyutlarında da yeterlik geliştirmelidir.

Kitabın ilerleyen bölümleri bu bilgi alanlarını birbirinden kopuk başlıklar olarak değil; ders planlama döngüsünün parçaları olarak ele almaktadır.

Öğretmen için odak noktaları

- Dil çözümleyiciliği
- Görev tasarımı
- Beceri öğretimi
- Biçimlendirici değerlendirme
- Dijital pedagojik yeterlik
- Yansıtıcı uygulama

Ders planlama döngüsü

Etkili bir ders, amaçları belirlenmiş, ölçülebilir çıktılara bağlanmış ve göreve dayalı bir akış içinde tasarlanır. Öğretmen önce öğrenenin dersten sonra ne yapabilmesini istediğini belirler; ardından bu performansı mümkün kılacak girdi, etkinlik, destek ve değerlendirme araçlarını seçer.

Planlama, hedef dil içeriğini art arda sıralamaktan ibaret değildir. Öğrenenlerin iletişimsel ihtiyacı, görevin bağlamı, kullanılan metin türleri, öğretmen desteğinin düzeyi ve değerlendirme araçları birlikte düşünülmelidir.

Öğretmen için odak noktaları

- Çıktıyı belirle
- Görevi tanımla
- Girdiyi seç
- Ön-hazırlık ve destekleri tasarla
- Etkileşim ve üretim aşaması kur
- Geri bildirim ve değerlendirme uygula

Uygulama sorusu

Bu bölümde tartışılan ilkeler kendi sınıfınızda hangi noktada görünür oluyor? Hangi aşamada daha çok desteğe ihtiyaç duyuyorsunuz?

D-AOBM/CEFR, sosyal aktör ve eylem odaklı yaklaşım

D-AOBM temelli düşünme

Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni, dil yeterliğini ortak bir ölçek içinde tanımlayarak program geliştirme, materyal üretimi ve değerlendirme çalışmalarına şeffaflık kazandırır. Altı düzeyli sistem A1'den C2'ye uzanır ve her düzey yapılabirlik bildiren betimleyicilerle açıklanır.

2001 tarihli temel metin, dil öğretiminde iletişimsel yaklaşımın etkisini güçlendirmiştir. 2020 Tamamlayıcı Cilt ise aracılık, çevrim içi etkileşim, çokdillilik/çokkültürlülük ve güncellenmiş sesletim betimleyicileriyle çerçeveyi genişletmiştir.

Öğretmen için D-AOBM, hazır liste ezberlemekten çok bir düşünme çerçevesidir. Hedefler, sınıf içi görevler ve değerlendirme etkinlikleri bu çerçeve ile uyumlu olduğunda program bütünlüğü güçlenir.

Öğretmen için odak noktaları

- Düzeyleri yalnızca dil bilgisi listesi olarak okumayın.
- Betimleyicileri bağlam, görev ve metin türleriyle birlikte düşünün.
- Her kur sonunda 'öğrenci ne yapabiliyor?' sorusuna performans temelli cevap üretin.

Öğrenen bir sosyal aktördür

D-AOBM'de öğrenen, dili bağlam içinde kullanan sosyal aktör olarak tanımlanır. Bu ifade, öğrencinin pasif alıcı olmadığı; belirli amaçlarla hareket eden, karar veren, iş birliği yapan ve anlam inşa eden bir özne olduğu anlamına gelir.

Sınıfın görevi, öğreneni yaşamdan kopuk alıştırma ile meşgul etmek değil; onun toplumsal hayata, akademik yaşama ya da mesleki yaşama benzer senaryolarda Türkçeyi kullanmasını sağlamaktır. Bu nedenle görevler, bilgi boşluğu, seçim, müzakere ve sonuç üretme özellikleri taşımalıdır.

Sosyal aktör anlayışı, değerlendirmeyi de dönüştürür. Başarı, yalnızca kaç doğru yaptığıyla değil; amaçlı iletişim kurup kuramadığıyla, strateji kullanıp kullanmadığıyla ve iş birliği süreçlerine katılımıyla ele alınır.

Öğretmen için odak noktaları

- Gerçek iletişim ihtiyacı oluşturun.
- Öğrencileri grup içinde rol almaya teşvik edin.
- Tek doğru cevaplı etkinlikleri görev zincirlerinin yalnızca bir parçası olarak kullanın.

İletişimsel yaklaşım ile görev odaklı işleyiş

İletişimsel yaklaşım, dilin anlamlı etkileşim içinde öğrenileceğini savunur. Öğrenenler biçimleri, bu biçimlerin iletişimsel işlevlerini kullanırken fark eder ve pekiştirir.

Görev odaklı öğretim ise dersin merkezine tamamlanabilir bir eylem yerleştirir. Örneğin bir ev arkadaşı ilanına yanıt vermek, bir kulüp etkinliği planlamak, hastane randevusu almak ya da kısa bir bilgilendirme afişi hazırlamak görev olarak kurgulanabilir.

Görev odaklı akış genellikle ön-görev, görev sırasında anlam ve kaynak kullanımı, ardından odaklı geri bildirim ve tekrar üretim aşamalarından oluşur. Türkçenin yapısal özellikleri, bu akış içinde iletişimsel ihtiyacı karşılamak için görünür hale getirilmelidir.

Öğretmen için odak noktaları

- Ön-görev: bağlamı kur, ana söz varlığını canlandır.
- Görev: öğrenciyi anlamlı üretime zorla.
- Görev sonrası: hataları seçici biçimde ele al, yeni deneme yaptır.

Aracılık ve çevrim içi etkileşim

Tamamlayıcı Cilt'in en önemli katkılarından biri aracılık boyutudur. Aracılık, bir metni, fikri ya da iletişim durumunu başkaları için erişilebilir kılma; birlikte anlam kurma ve iletişim engellerini aşma süreçlerini kapsar.

Türkçe öğretiminde aracılık, örneğin bir infografiği grup arkadaşına sözlü özetlemek, bir e-postayı daha açık hale getirmek, bir haber metnini ana fikir düzeyinde aktarmak ya da grup tartışmasında ortak sonuç çıkarmak gibi etkinliklerle öğretilebilir.

Çevrim içi etkileşim becerileri de özellikle güncel ders ortamlarında önemlidir. Video konferans, forum, anlık yazışma ve ortak belge üretimi gibi ortamlar Türkçe öğrenimini sınıf dışına taşır; ancak öğretmenin net görev yönergeleri ve değerlendirme ölçütleri sunması gerekir.

Öğretmen için odak noktaları

- A1-A2 düzeyinde kısa sözlü özetleme ve açıklama görevleri verin.
- B1 ve üstünde ortak ürün üretimi, tartışma yönetimi ve yeniden ifade etme becerilerini hedefleyin.
- Çevrim içi görevlerde net süre, ürün ve rol tanımlayın.

Uygulama sorusu

Bu bölümde tartışılan ilkeler kendi sınıfınızda hangi noktada görünür oluyor? Hangi aşamada daha çok desteğe ihtiyaç duyuyorsunuz?

Öğrenen özellikleri, sınıf yönetimi ve farklılaştırma

Yetişkin öğrenenler

Yetişkin öğrenenler genellikle hedef odaklıdır: üniversiteye başlamak, iş yaşamında Türkçe kullanmak, gündelik yaşamda daha bağımsız olmak ya da yeterlik sınavını geçmek isterler. Bu nedenle ders içeriğinin anlamlı ve hemen kullanılabilir olması motivasyonu doğrudan etkiler.

Yetişkinler önceki öğrenme deneyimlerini sınıfa taşır. Bazıları kural açıklamasını severken bazıları yoğun etkileşim içinde öğrenir. Öğretmenin tek bir yöntem yerine çoklu katılım yolları sunması gerekir.

Duygusal güvenlik önemlidir. Hata yapma korkusu, konuşma performansını ciddi biçimde sınırlar. Özellikle başlangıç düzeylerinde öğretmenin düzeltici dönüt verirken destekleyici olması gerekir.

Öğretmen için odak noktaları

- Amaçları dönem başında görünür hale getirin.
- Öğrencilerin ana dillerini ve önceki deneyimlerini engel değil kaynak olarak görün.
- Hata düzeltmede seçici olun; akıcılığı tamamen kesmeyin.

Çok dilli ve çok kültürlü sınıf

Çok dilli sınıflar, farklı ana dillere sahip öğrencilerin aynı hedef dil etrafında bulunduğu ortamlardır. Bu sınıflarda Türkçe, ortak iletişim dili olabilir; ancak öğrencilerin kültürel pratikleri, jestleri, nezaket beklentileri ve sınıf içi katılım alışkanlıkları değişebilir.

Öğretmen, kültürü temsil ederken özcü ve tekil anlatılardan kaçınmalıdır. Tek bir 'Türk kültürü' sunmak yerine çoklu yaşam pratiklerini, bölgesel ve durumsal farklılıkları görünür kılan örnekler seçmek daha doğrudur.

Sınıfta farklı bakış açılarına alan açmak, öğrencilerin kendi kültürel deneyimlerini paylaşmasına izin vermek ve karşılaştırma görevleri vermek kültürlerarası farkındalığı güçlendirir.

Öğretmen için odak noktaları

- Kalıp yargı üretmeyen örnekler kullanın.
- Sözlü ve sözsüz nezaket stratejilerini açık biçimde ele alın.
- Karşılaştırmalı görevlerle kültürlerarası farkındalık oluşturun.

Farklılaştırma

Aynı sınıfta farklı hızlarda ilerleyen öğrenenler bulunur. Farklılaştırma, herkese aynı şeyi farklı sayıda yaptırmak değildir; erişim yollarını, destek düzeyini, ürün türünü ve görev karmaşıklığını ayarlamaktır.

Örneğin dinleme etkinliğinde kimi öğrenciye görsel destekli boşluk doldurma, kimi öğrenciye ana fikir soruları verilebilir. Konuşma görevinin sonunda bazı öğrenciler hazır kalıplarla kısa sunum yaparken bazıları not kullanmadan daha uzun üretim yapabilir.

Farklılaştırma ayrıca hızlandırılmış destek ve telafi çalışmaları gerektirir. Sınıf içi eşli çalışma, akran desteği ve öğrenme istasyonları özellikle yararlıdır.

Öğretmen için odak noktaları

- Ürün farklılaştırma
- Destek farklılaştırma
- Süre farklılaştırma
- Kaynak farklılaştırma
- Değerlendirme farklılaştırma

Sınıf yönetimi

Dil sınıfında yönetim, sessiz bir düzen kurmaktan çok etkileşim için işleyen bir yapı oluşturmaktır. Öğretmen sınıf rutinlerini netleştirdiğinde, öğrenciler enerjilerini prosedürleri çözmeye değil Türkçe kullanmaya ayırır.

Talimat verme, geçiş yapma, grup oluşturma, süre belirleme, çıktı toplama ve dönüt verme gibi mikro işlemler açık olduğunda görevler daha verimli işler. Özellikle başlangıç düzeylerinde yönergeler kısa, gösterim destekli ve mümkünse örnekli olmalıdır.

Sınıf dili de önemlidir. Öğretmen hedef dil kullanımını teşvik etmeli, ancak anlaşılabilirlik bozulduğunda jest, görsel, yeniden ifade etme ve stratejik ana dil desteği gibi araçları kullanabilmelidir.

Öğretmen için odak noktaları

- Ders başı rutini kurun.
- Geçiş ifadelerini modelleyin.
- Yönergeleri kısa cümlelerle verin.
- Zamanlayıcı ve görsel destek kullanın.
- Her etkinlik için net çıktı belirleyin.

Uygulama sorusu

Bu bölümde tartışılan ilkeler kendi sınıfınızda hangi noktada görünür oluyor? Hangi aşamada daha çok desteğe ihtiyaç duyuyorsunuz?

Türkçenin öğretim için dilsel özellikleri

Ses bilgisi ve sesletim

Türkçenin ses sistemi, ünlü uyumu, ünsüz uyumu ve eklenme sırasında ortaya çıkan ses olayları bakımından öğretim açısından önem taşır. Birçok öğrenen, yazı-ses eşleşmesinin görece düzenli oluşu nedeniyle Türkçeyi sesletim bakımından erişilebilir bulur; ancak uzun ek dizileri içinde vurgu, ezgi ve akıcılık sorunları yaşayabilir.

Öğretmen, sesletimi ayrı bir alan gibi değil; söz varlığı, kalıp ifadeler ve konuşma akıcılığı ile birlikte çalışmalıdır. Özellikle sınıf dili, selamlaşma, teşekkür, rica, soru sorma, adres tarifi, alışveriş ve tanıtım gibi işlevlerde sık geçen kalıplar sesletim çalışması için uygundur.

Telaffuz çalışmaları minimal çiftler, tekrarlı gölge okuma, dinle-tekrar et, ritim ve vurgu fark ettirme, kayıt alma ve öz değerlendirme gibi tekniklerle yürütülebilir.

Öğretmen için odak noktaları

- Ünlü uyumu farkındalığı
- Vurgu ve ezgi çalışmaları
- Akıcı kalıp öğretimi
- Anlaşılabilirlik odaklı dönüt

Biçimbirim ve eklemeli yapı

Türkçe, eklemeli bir dildir. Sözcük köklerine ardışık ekler gelerek anlam ve görev ilişkileri kurulur. Bu özellik, öğrencilerin özellikle isim çekimi, iyelik, durum ekleri, zaman-kip-kişi ekleri ve fiilimsi yapıları sistemli biçimde kavramasını gerektirir.

Öğretimde risk, uzun ek listelerini bağlamdan kopuk biçimde sunmaktır. Bunun yerine her yapı, iletişimsel ihtiyacın parçası olarak verilmelidir. Örneğin belirtme durumu yalnızca kural olarak değil, belirli nesneye işaret etme işlevi içinde; geçmiş zaman anlatı görevi içinde; gereklilik kipi tavsiye ve zorunluluk bağlamında ele alınmalıdır.

Şekil bilgisi öğretiminde örüntü fark ettirme, tablo tamamlama, biçim-anlam eşleştirme ve görev sonrası odaklı geri bildirim yararlıdır.

Öğretmen için odak noktaları

- Ekleri anlamdan koparmayın.
- Biçim-anlam-kullanım üçlüsünü birlikte öğretin.
- Şablon cümleleri üretim içinde çeşitlendirin.

Söz dizimi ve cümle yapısı

Türkçede temel söz dizimi özne-nesne-yüklem örüntüsüne yönelme eğilimindedir; ancak bilgi yapısı, vurgu ve söylem amacı doğrultusunda öge dizilişi değişebilir. Öğrenenler için önemli olan, 'tek doğru sıra' aramak değil; hangi ögenin neden öne çıktığını fark etmektir.

Başlangıç düzeylerinde kısa ve yalın tümceler, zaman ifadeleri, yer belirten yapılar ve temel soru kalıpları üzerinde durulur. Üst düzeylerde bağlaçlar, yan tümceler, fiilimsi yapılar, dolaylı anlatım, edilgenlik ve öznel değerlendirme yapıları öne çıkar.

Söz dizimi öğretiminde metinden hareket etmek ve örüntüleri bağlam içinde görünür kılmak, soyut kural anlatımından daha etkilidir.

Öğretmen için odak noktaları

- Metin içi örüntü yakalama
- Cümle yeniden kurma
- Bilgi yapısı ve vurgu konuşması
- Bağlaç ve bağdaşıklık çalışmaları

Söz varlığı ve kalıp ifadeler

Söz varlığı öğretimi, yalnızca tek tek sözcük ezberletme işi değildir. Çok sözcüklü birimler, kalıp ifadeler, eşdizimler ve tematik kelime ağları özellikle iletişimsel akıcılık için belirleyicidir.

Türkçede gündelik yaşamın pek çok alanı kalıp ifadelerle örülüdür: geçmiş olsun, elinize sağlık, kolay gelsin, afiyet olsun, kusura bakmayın, mümkünse, acaba, sanırım gibi ifadeler sosyopragmatik yeterliğin de parçasıdır.

Öğretmen, yüksek sıklıklı ve yüksek yararlılıklılı sözcüklere öncelik vermeli; sözcükleri bağlam, görsel, tanım, örnek tümce, eşdizim ve tekrar stratejileri ile pekiştirmelidir.

Öğretmen için odak noktaları

- Tematik sözlük oluşturma
- Kalıp ifade defteri
- Aralıklı tekrar
- Görsel ve anlamsal ağlar
- Üretim odaklı sözcük kullanımı

Edimbilim ve toplumdilbilim

Dilsel doğruluk, uygun kullanım olmadan eksik kalır. Türkçede hitap biçimleri, sen/siz seçimi, rica ve reddetme stratejileri, özür dileme, davet etme, telefon dili, sınıf içi nezaket ve resmiyet dereceleri öğretimin önemli parçalarıdır.

Öğrenciler çoğu zaman dil bilgisel olarak doğru ama duruma göre sert ya da aşırı doğrudan ifadeler kullanabilir. Bu nedenle öğretmen, iletişimsel işlevleri farklı toplumsal bağlamlarda modellemelidir.

Rol oynama, söylem tamamlama, diyalog karşılaştırma ve farkındalık tartışmaları edimsel öğretim için uygun tekniklerdir.

Öğretmen için odak noktaları

- Sen/siz kullanımı
- Rica dereceleri
- Sözlü ve yazılı resmiyet
- Kültürel yorumlama ve bağlamsallaştırma

Uygulama sorusu

Bu bölümde tartışılan ilkeler kendi sınıfınızda hangi noktada görünür oluyor? Hangi aşamada daha çok desteğe ihtiyaç duyuyorsunuz?

02

KISIM / 2

Beceriler, Dil Kaynakları ve Değerlendirme

Dinleme, konuşma, okuma, yazma, aracılık, dil bilgisi, söz varlığı, sesletim ve ölçme-değerlendirme.

Dinleme becerisinin öğretimi

Dinleme, yabancı dil öğreniminde girdi sağlayan temel beceridir. Ancak dinleme, pasif bir işitme etkinliği değildir; anlam kurma, ön bilgi kullanma, çıkarım yapma ve dikkat yönetimi gibi karmaşık süreçleri içerir.

Temel ilkeler

Öğretim ilkeleri

- Amaçlı dinleme kurun.
- Ön-dinleme aşamasında bağlam, tema ve kilit söz varlığını etkinleştirin.
- İlk dinlemede genel anlama, sonraki dinlemelerde ayrıntıya odaklanın.
- Farklı metin türleri ve konuşucu çeşitliliği kullanın.
- Dinlemeyi her zaman bir üretim ya da etkileşim aşamasıyla ilişkilendirin.

Önerilen ders akışı

1. Ön-dinleme: görseller, tahmin soruları, anahtar ifadeler.
2. Dinleme 1: ana fikir veya amaç soruları.
3. Dinleme 2: bilgi eşleştirme, sıralama, tablo tamamlama.
4. Dinleme sonrası: özetleme, görüş bildirme, rol oynama veya nottan konuşma.
5. Dönüt: dinleme stratejilerinin fark ettirilmesi.

Sık karşılaşılan güçlükler

Olası sorunlar

- Öğrenci her sözcüğü anlamak ister.
- Konuşma hızı yüksek gelir.
- Ayrıntı ile genel anlam ayrımı yapılamaz.
- Not alma becerisi zayıftır.

Çözüm önerileri

Uygulama seçenekleri

- Genel anlam için tek soruluk ilk dinleme yapın.
- Ses kaydını parçalara bölün ve tekrar kullanın.
- Görsel ve bağlam ipuçlarını görünür hale getirin.
- Kısa not alma şemaları öğretin.

Mikro planlama ipucu

Her beceri etkinliğinde öğrencinin neyi anlayacağını, neyi üreteceğini ve hangi ölçütlerle başarılı sayılacağını etkinlik başlamadan belirleyin.

Konuşma becerisinin öğretimi

Konuşma, öğrencilerin çoğu için başarı hissini en görünür kılan beceridir. Akıcılık, doğruluk, etkileşim, söz alma, strateji kullanımı ve sesletim birlikte düşünülmelidir.

Temel ilkeler

Öğretim ilkeleri

- Konuşma görevlerini açık iletişim amacıyla kurgulayın.
- Hazırlıklı ve hazırlıksız konuşma türlerine dengeli yer verin.
- Akran etkileşimini merkeze alın.
- Akıcılık ve doğruluk çalışmalarını farklı aşamalarda öne çıkarın.
- Düzeltici dönütü konuşmayı kesmeyecek biçimde planlayın.

Önerilen ders akışı

1. Model dinleme/izleme ve ifadelerin fark ettirilmesi.
2. Kalıp ve işlev alıştırmaları.
3. Eşli veya küçük gruplu bilgi boşluğu görevi.
4. Daha serbest üretim: görüş bildirme, açıklama, sunum, rol oynama.
5. Öz değerlendirme ve akran geri bildirimi.

Sık karşılaşılan güçlükler

Olası sorunlar

- Öğrenciler konuşmaya başlamadan önce mükemmel cümle kurmak ister.
- Aynı öğrenciler sürekli konuşur.
- Ana dile kayış artar.
- Ezberlenmiş dil kalıpları bağlama uymaz.

Çözüm önerileri

Uygulama seçenekleri

- Süre baskısı olan kısa görevler tasarlayın.
- Rol kartlarıyla katılımı dengeli dağıtın.
- Göreve özel dil desteği verin.
- Konuşma sonrası hedefli tekrar ve yeniden ifade yaptırın.

Mikro planlama ipucu

Her beceri etkinliğinde öğrencinin neyi anlayacağını, neyi üreteceğini ve hangi ölçütle başarılı sayılacağını etkinlik başlamadan belirleyin.

Okuma becerisinin öğretimi

Okuma, sözcük bilgisi, metin yapısı farkındalığı, çıkarım yapma ve eleştirel düşünme süreçlerini birleştiren üst düzey bir beceridir. Düzeye göre metin türü, uzunluk ve görev karmaşıklığı ayarlanmalıdır.

Temel ilkeler

Öğretim ilkeleri

- Metin seçimini amaca göre yapın.
- Her metni ayrıntılı çözümleme için kullanmayın.
- Ön-okuma aşamasında başlık, görsel ve metin yapısı ipuçlarından yararlanın.
- Tarama ve göz atma gibi okuma stratejilerini öğretin.
- Okuma sonrasını yazma ve konuşma görevleriyle ilişkilendirin.

Önerilen ders akışı

1. Ön-okuma: tahmin, başlık çözümleme, söz varlığı aktivasyonu.
2. İlk okuma: ana fikir veya amaç bulma.
3. İkinci okuma: ayrıntı, çıkarım, referans zinciri, bağlaç ve yapı fark etme.
4. Okuma sonrası: özet, grafik hazırlama, tartışma, yeniden yazma.
5. Dil odaklı takip: metinden çıkan işlevsel yapıların fark ettirilmesi.

Sık karşılaşılan güçlükler

Olası sorunlar

- Sözlük bağımlılığı
- Metnin uzunluğundan korkma
- Ayrıntıda kaybolma
- Metin türlerini ayırt edememe

Çözüm önerileri

Uygulama seçenekleri

- Amaçlı okuma soruları verin.
- Metin parçalama ve başlıklandırma kullanın.
- Önemli/önemsiz bilgi ayrımı öğretin.
- Tür farkındalığı için model metinler karşılaştırın.

Mikro planlama ipucu

Her beceri etkinliğinde öğrencinin neyi anlayacağını, neyi üreteceğini ve hangi ölçütle başarılı sayılacağını etkinlik başlamadan belirleyin.

Yazma becerisinin öğretimi

Yazma, planlama, taslak oluşturma, düzenleme, gözden geçirme ve yayımlama aşamalarını içeren süreç temelli bir beceridir. Başlangıçta kontrollü üretim ve model destekli yazma daha fazla; üst düzeylerde ise bağımsız, tür temelli ve eleştirel yazma daha baskın olur.

Temel ilkeler

Öğretim ilkeleri

- Yazma süreci basamaklı öğretilmelidir.
- Metin türüne uygun yapı, amaç ve dil özellikleri görünür hale getirilmelidir.
- Model metinler analitik biçimde incelenmelidir.
- Geri bildirim yalnızca dil bilgisine odaklanmamalıdır.
- Yazma ile okuma, konuşma ve dinleme arasında bağ kurulmalıdır.

Önerilen ders akışı

1. Bağlam ve model metin inceleme.
2. Plan ve içerik üretme.
3. Taslak yazma.
4. Akran geri bildirimi ve öğretmen dönütü.
5. Düzeltme, yeniden yazma ve paylaşma.

Sık karşılaşılan güçlükler

Olası sorunlar

- Boş sayfa kaygısı
- Aşırı kısa metin üretme
- Bağlaç kullanmama
- Tür özelliklerini karıştırma

Çözüm önerileri

Uygulama seçenekleri

- Grafik düzenleyiciler kullanın.
- Paragraf iskeleti ve örnek cümleler sunun.
- Bağlaç bankası hazırlayın.
- Her tür için kontrol listesi oluşturun.

Mikro planlama ipucu

Her beceri etkinliğinde öğrencinin neyi anlayacağını, neyi üreteceğini ve hangi ölçütle başarılı sayılacağını etkinlik başlamadan belirleyin.

Aracılık, etkileşim ve dijital ortamlar

Aracılık ve etkileşim, öğrencinin dilsel repertuarını başkalarıyla ortak anlam kurmak için kullanmasını içerir. Özellikle çok dilli sınıflarda açıklama, yeniden ifade etme, özetleme ve müzakere becerileri temel önem taşır.

Temel ilkeler

Öğretim ilkeleri

- Aracılık etkinlikleri ürün kadar sürece de odaklanmalıdır.
- Öğrencilerden yalnızca aktarma değil dönüştürme bekleyin.
- Çevrim içi etkileşim için net etik ve katılım kuralları belirleyin.
- Ortak belge, sunu ve tartışma araçlarını pedagojik amaçla kullanın.
- Dijital araçları görev tasarımının hizmetine sokun; amaç haline getirmeyin.

Önerilen ders akışı

1. Kaynak metin/görsel inceleme.
2. Hedef kitleyi belirleme.
3. Özetleme veya açıklama üretme.
4. Akranla birlikte ortak ürün oluşturma.
5. Süreç değerlendirmesi ve öz değerlendirme.

Sık karşılaşılan güçlükler

Olası sorunlar

- Öğrenciler metni doğrudan kopyalar.
- Ortak görevlerde iş yükü eşit dağılmaz.
- Çevrim içi iletişim yüzeysel kalır.
- Aracılıkta hedef kitle unutulur.

Çözüm önerileri

Uygulama seçenekleri

- Ürün biçimini ve hedef kitleyi netleştirin.
- Rol dağılımı yapın.
- Süreç rubriği kullanın.
- Metni dönüştürmeyi gerektiren görevler tasarlayın.

Mikro planlama ipucu

Her beceri etkinliğinde öğrencinin neyi anlayacağını, neyi üreteceğini ve hangi ölçütle başarılı sayılacağını etkinlik başlamadan belirleyin.

Dil bilgisi, söz varlığı ve sesletim öğretimi

Biçim öğretimi, iletişimsel yaklaşımın karşısı değildir. Öğrenenlerin doğru ve uygun üretim yapabilmesi için yapısal örüntüleri fark etmesi, anlamla ilişkilendirmesi ve kontrollüden serbest giden üretimlerde kullanması gerekir.

Temel ilkeler

Öğretim ilkeleri

- Biçim, anlam ve kullanım birlikte ele alınmalıdır.
- Dersin merkezine kural anlatımı değil, iletişimsel ihtiyaç yerleştirilmelidir.
- Söz varlığı öğretiminde yüksek sıklık, tekrar ve üretim fırsatı sağlanmalıdır.
- Sesletim çalışmaları kısa ama düzenli olmalıdır.
- Görsel şema ve örüntü fark ettirme tekniklerinden yararlanın.

Önerilen ders akışı

1. Bağlam içinde örnek karşılaşma.
2. Örüntü fark ettirme ve kuralı sezdirme.
3. Kontrollü uygulama.
4. Yarı kontrollü üretim.
5. Görev içinde serbest kullanım.

Sık karşılaşılan güçlükler

Olası sorunlar

- Öğrenci kuralları biliyor ama kullanamıyor.
- Sözcükler hızla unutuluyor.
- Sesletim çalışmaları dersin dışına itiliyor.
- Aynı yapı farklı bağlamlarda karıştırılıyor.

Çözüm önerileri

Uygulama seçenekleri

- Görev sonrası hedef yapı geri dönüşü yapın.
- Aralıklı tekrar ve geri çağırma görevleri planlayın.
- Kısa telaffuz rutinleri yerleştirin.
- Örnekleri metin türlerine göre çeşitlendirin.

Mikro planlama ipucu

Her beceri etkinliğinde öğrencinin neyi anlayacağını, neyi üreteceğini ve hangi ölçütle başarılı sayılacağını etkinlik başlamadan belirleyin.

Ölçme, değerlendirme ve geri bildirim

Değerlendirme, öğretimin sonundaki not verme işlemine indirgenemez. Tanılayıcı, biçimlendirici ve özetleyici değerlendirme türleri birlikte düşünülmeli; performans verileri öğretimi düzenleme amacıyla kullanılmalıdır.

Temel ilkeler

Öğretim ilkeleri

- Her değerlendirme açık ölçütlere dayanmalıdır.
- Dört beceriyi dengeli izleyin.
- Biçimlendirici değerlendirmede kısa ve sık veri toplayın.
- Öz değerlendirme ve akran değerlendirmesine yer verin.
- Rubrikler öğrencinin anlayacağı dille paylaşılmalıdır.

Önerilen ders akışı

1. Ön bilgi/tanılayıcı ölçüm.
2. Ders içi kısa performans görevleri.
3. Gözlem notları ve kontrol listeleri.
4. Ara sınav veya portfolyo gözden geçirme.
5. Dönem sonu bütünsel performans görevi.

Sık karşılaşılan güçlükler

Olası sorunlar

- Yalnızca test türü ölçmeye yaslanma
- Konuşma değerlendirmesinin güvenilirliği
- Yazmada aşırı kırmızı kalem kullanımı
- Dönütün öğrenci tarafından işlenmemesi

Çözüm önerileri

Uygulama seçenekleri

- Farklı kanıt türleri toplayın.
- Analitik rubrik kullanın.
- Dönütün ardından yeniden deneme yaptırın.
- Öğrenciyi öz değerlendirme sürecine dahil edin.

Mikro planlama ipucu

Her beceri etkinliğinde öğrencinin neyi anlayacağını, neyi üreteceğini ve hangi ölçütle başarılı sayılacağını etkinlik başlamadan belirleyin.

03

KISIM / 3

Temel Kullanıcı Düzeyleri: A1 ve A2

Başlangıç ve temel bağımsızlık eşiğinde iletişim kurma, rutinleri yönetme ve gündelik yaşamı genişletme.

A1 Düzeyi: Başlangıçta iletişim kurmak

A1 düzeyindeki öğrenen, çok temel günlük ifadeleri anlama ve kullanma aşamasındadır. Kendisini tanıtabilir, basit sorular sorup cevaplayabilir, sınırlı destekle yakın çevresine ilişkin bilgi alışverişi yapabilir.

Düzeyin iletişimsel çerçevesi

Boyut	Açıklama
Düzy profili	A1 düzeyindeki öğrenen, çok temel günlük ifadeleri anlama ve kullanma aşamasındadır. Kendisini tanıtabilir, basit sorular sorup cevaplayabilir, sınırlı destekle yakın çevresine ilişkin bilgi alışverişi yapabilir.
Öncelikli işlevler	Selamlaşma ve vedalaşma; Kimlik bilgisi verme; Basit tercih belirtme; İzin isteme; Temel ihtiyaç bildirme; Yer ve zaman sorma; Çok kısa rica ve teşekkür
Dil bilgisi odağı	Ad cümleleri; Şahıs zamirleri; Çoğul ekleri; Durum eklerinin temel kullanımları; Şimdiki zamanın sık kullanılan biçimleri; Geçmiş zamanla tanışma; Soru ekleri; Sahiplik ve iyelik yapıları
Söz varlığı odağı	Sınıf eşyaları; Kişisel bilgiler; Aile bireyleri; Yiyecek-içecekler; Sayılar ve zaman ifadeleri; Şehir ve ulaşım sözcükleri
Örnek görev	Yeni gelen uluslararası öğrenci için "İlk gün rehberi" hazırlama: öğrenci kendini tanıtır, kampüste üç yeri sorar, basit bir günlük plan yazar ve küçük bir hoş geldin kartı oluşturur.

Tema ve işlevler

Temalar	İşlevler
Tanışma ve kişisel bilgiler	Selamlaşma ve vedalaşma
Sınıf dili ve günlük rutin	Kimlik bilgisi verme
Aile ve yakın çevre	Basit tercih belirtme
Şehirde temel ihtiyaçlar	İzin isteme
Yeme-içme	Temel ihtiyaç bildirme
Saat, günler ve planlar	Yer ve zaman sorma
Ulaşım ve yön bulma	Çok kısa rica ve teşekkür

Dil kaynakları: dil bilgisi ve söz varlığı

Dil bilgisi odağı	Söz varlığı odağı
Ad cümleleri	Sınıf eşyaları
Şahıs zamirleri	Kişisel bilgiler
Çoğul ekleri	Aile bireyleri
Durum eklerinin temel kullanımları	Yiyecek-içecekler
Şimdiki zamanın sık kullanılan biçimleri	Sayılar ve zaman ifadeleri
Geçmiş zamanla tanışma	Şehir ve ulaşım sözcükleri
Soru ekleri	
Sahiplik ve iyelik yapıları	

Dört beceriye göre öğretim odağı

Beceri	Öğretim odağı
Dinleme	Yavaş ve açık söylenen kısa yönergeleri, kişisel bilgi alışverişini ve sık kullanılan ifadeleri anlamayı hedefleyin.
Konuşma	Kısa kalıplar, soru-cevap dizileri ve eşli mikro diyaloglarla konuşma güveni oluşturun.
Okuma	Form, afiş, menü, basit mesaj ve kısa tanıtım metinleri kullanın.
Yazma	Form doldurma, çok kısa mesaj yazma, kendini tanıtmaya ve günlük planı not etme çalışmaları yaptırın.

Örnek görev senaryosu

Yeni gelen uluslararası öğrenci için "İlk gün rehberi" hazırlama: öğrenci kendini tanıtır, kampüste üç yeri sorar, basit bir günlük plan yazar ve küçük bir hoş geldin kartı oluşturur.

Öğretmene öneriler

- Sınıf dilini rutinleştirin.
- Görsel destek kullanın.
- Kısa ve tekrarlı görev zincirleri tasarlayın.
- Her derste küçük konuşma başarısı yaşatın.

Değerlendirme

Önerilen değerlendirme araçları

- Tanışma konuşması
- Kısa dinleme sonrası tablo doldurma
- Basit metinden bilgi seçme
- Kısa not/mesaj yazma
- Öz değerlendirme çizelgesi

Sık görülen güçlükler ve dönüt

Sık görülen güçlükler

- Ünlü uyumu ve ek seçimi
- Durum eklerini karıştırma
- Soru yapısında ana dil aktarımı
- Söz diziminde yüklemi sona götürmeme

Çocuk/ergen uyarlaması notu

Çocuklarda A1 karşılığı, yoğun tekrar, şarkı, hareket ve görsel-işitsel destek gerektirir; okuryazarlık gelişmemişse yazılı üretim yerine görsel eşleştirme ve sözlü katılım öne çıkar.

Görev ve eylem odaklı örnek ders akışı

Ders bileşeni	Öneri
Amaç	A1 düzeyinde tanışma ve kişisel bilgiler bağlamında anlamlı iletişim kurmak ve hedef yapıları görev içinde kullanmak.
Girdi	Kısa diyalog/metin, görseller, örnek ifadeler, kelime kartları.
Ön görev	Tema hakkında tahmin, görsel eşleştirme, anahtar ifadeleri fark ettirme.
Görev	Eşli/küçük gruplu bilgi boşluğu, plan yapma, rol oynama veya kısa ürün oluşturma.
Görev sonrası	Dil odaklı dönüt, yeniden üretim, öz değerlendirme.
Değerlendirme	Kısa rubrik, gözlem notu ve öğrenci öz değerlendirmesi.

Dört beceri için mini etkinlik örnekleri

Dinleme

Yavaş ve açık söylenen kısa yönergeleri, kişisel bilgi alışverişini ve sık kullanılan ifadeleri anlamayı hedefleyin. Öğrencinin anlayacağı, üreteceği ve akranla paylaşacağı ürün açık biçimde belirlenmelidir.

Konuşma

Kısa kalıplar, soru-cevap dizileri ve eşli mikro diyaloglarla konuşma güveni oluşturun. Öğrencinin anlayacağı, üreteceği ve akranla paylaşacağı ürün açık biçimde belirlenmelidir.

Okuma

Form, afiş, menü, basit mesaj ve kısa tanıtım metinleri kullanın. Öğrencinin anlayacağı, üreteceği ve akranla paylaşacağı ürün açık biçimde belirlenmelidir.

Yazma

Form doldurma, çok kısa mesaj yazma, kendini tanıtmaya ve günlük planı not etme çalışmaları yaptırın. Öğrencinin anlayacağı, üreteceği ve akranla paylaşacağı ürün açık biçimde belirlenmelidir.

A2 Düzeyi: Günlük yaşamı genişletmek

A2 düzeyinde öğrenen, alışılmış durumlarda temel bilgi alışverişi yapabilir; geçmişte yaşanan basit olayları anlatmaya ve yakın geleceğe ilişkin planlardan söz etmeye başlar.

Düzeyin iletişimsel çerçevesi

Boyut	Açıklama
Düzy profili	A2 düzeyinde öğrenen, alışılmış durumlarda temel bilgi alışverişi yapabilir; geçmişte yaşanan basit olayları anlatmaya ve yakın geleceğe ilişkin planlardan söz etmeye başlar.
Öncelikli işlevler	Tercih ve beğeni ifade etme; Basit öneri yapma; Sorun bildirme; Geçmiş bir olayı kısaca anlatma; Yakın plan belirtme; Karşılaştırma yapma
Dil bilgisi odağı	Geniş zaman; Belirli geçmiş zaman; Gelecek zamanla tanışma; Gereklilik ve istek kalıpları; Karşılaştırma yapıları; Zarf-fiillerin çok temel kullanımı; Bağlaçlarla cümle birleştirme
Söz varlığı odağı	Sağlık sözcükleri; Ev ve eşya söz varlığı; Hobiler; Seyahat ifadeleri; Hizmet alanları; Duygu ve düşünce bildiren sık kullanılan kalıplar
Örnek görev	Bir hafta sonu gezi planı tasarlama: ulaşım, bütçe, program, yanına alınacaklar listesi ve bir arkadaşına gönderilecek bilgilendirici mesaj.

Tema ve işlevler

Temalar	İşlevler
Gündelik yaşam ve alışkanlıklar	Tercih ve beğeni ifade etme
Sağlık ve beden	Basit öneri yapma
Alışveriş ve hizmetler	Sorun bildirme
Hobi ve boş zaman	Geçmiş bir olayı kısaca anlatma
Seyahat ve tatil	Yakın plan belirtme
Yaşam öyküsü ve deneyimler	Karşılaştırma yapma
Ev ve çevre	

Dil kaynakları: dil bilgisi ve söz varlığı

Dil bilgisi odağı	Söz varlığı odağı
Geniş zaman	Sağlık sözcükleri
Belirli geçmiş zaman	Ev ve eşya söz varlığı
Gelecek zamanla tanışma	Hobiler
Gereklilik ve istek kalıpları	Seyahat ifadeleri
Karşılaştırma yapıları	Hizmet alanları
Zarf-fiillerin çok temel kullanımı	Duygu ve düşünce bildiren sık kullanılan kalıplar
Bağlaçlarla cümle birleştirme	

Dört beceriye göre öğretim odağı

Beceri	Öğretim odağı
Dinleme	Kısa hikâyeler, duyurular, basit talimatlar ve günlük hizmet konuşmaları üzerinde çalışın.
Konuşma	Deneyim aktarma, plan anlatma, karşılaştırma ve sorun bildirme görevleri verin.
Okuma	Blog parçaları, duyurular, kısa haberler, broşürler ve kişisel mesajlar kullanın.
Yazma	Kısa anlatı, e-posta, davet, basit şikâyet ve deneyim paylaşımı yazıları yazdırın.

Örnek görev senaryosu

Bir hafta sonu gezi planı tasarlama: ulaşım, bütçe, program, yanına alınacaklar listesi ve bir arkadaşına gönderilecek bilgilendirici mesaj.

Öğretmene öneriler

- Öyküleme ile betimleme arasındaki farkı örnekleyin.
- Form odaklı kısa tekrarlar yapın.
- Hizmet dili ve nezaket kalıplarını bağlam içinde çalışın.
- Öğrencilerin kişisel deneyimlerini derse taşıyın.

Değerlendirme

Önerilen değerlendirme araçları

- Kısa hizmet diyalogu rol oynama
- Dinlediği programı takvime yerleştirme
- Broşürden bilgi seçme
- Kısa e-posta yazma
- Basit portfolyo görevi

Sık görülen güçlükler ve dönüt

Sık görülen güçlükler

- Zaman eklerinde karışma
- Bağlaçlarla uzun cümle kurarken yanlış biçim seçimi
- Sıfat ve zarf karışıklığı
- Rica ve nezaket derecesini ayarlayamama

Çocuk/ergen uyarlaması notu

Çocuk gruplarında A2, proje ve oyun tabanlı görevlerle desteklenmelidir; çizelge doldurma, resimli günlük ve canlandırma etkili olur.

Görev ve eylem odaklı örnek ders akışı

Ders bileşeni	Öneri
Amaç	A2 düzeyinde gündelik yaşam ve alışkanlıklar bağlamında anlamlı iletişim kurmak ve hedef yapıları görev içinde kullanmak.
Girdi	Kısa diyalog/metin, görseller, örnek ifadeler, kelime kartları.
Ön görev	Tema hakkında tahmin, görsel eşleştirme, anahtar ifadeleri fark ettirme.
Görev	Eşli/küçük gruplu bilgi boşluğu, plan yapma, rol oynama veya kısa ürün oluşturma.
Görev sonrası	Dil odaklı dönüt, yeniden üretim, öz değerlendirme.
Değerlendirme	Kısa rubrik, gözlem notu ve öğrenci öz değerlendirmesi.

Dört beceri için mini etkinlik örnekleri

Dinleme

Kısa hikâyeler, duyurular, basit talimatlar ve günlük hizmet konuşmaları üzerinde çalışın. Öğrencinin anlayacağı, üreteceği ve akranla paylaşacağı ürün açık biçimde belirlenmelidir.

Konuşma

Deneyim aktarma, plan anlatma, karşılaştırma ve sorun bildirme görevleri verin. Öğrencinin anlayacağı, üreteceği ve akranla paylaşacağı ürün açık biçimde belirlenmelidir.

Okuma

Blog parçaları, duyurular, kısa haberler, broşürler ve kişisel mesajlar kullanın. Öğrencinin anlayacağı, üreteceği ve akranla paylaşacağı ürün açık biçimde belirlenmelidir.

Yazma

Kısa anlatı, e-posta, davet, basit şikâyet ve deneyim paylaşımı yazıları yazdırın. Öğrencinin anlayacağı, üreteceği ve akranla paylaşacağı ürün açık biçimde belirlenmelidir.

04

KISIM / 4

Bağımsız Kullanıcı Düzeyleri: B1 ve B2

Görüş bildirme, karşılaştırma, akademik eşige yaklaşma ve kaynaklarla çalışma.

B1 Düzeyi: Bağımsız kullanıcıya geçiş

B1 düzeyindeki öğrenen, aşına konularda nispeten bağımsız etkileşim kurabilir; deneyimlerini, hayallerini, planlarını ve görüşlerini gerekçeleriyle ifade etmeye başlar.

Düzeyin iletişimsel çerçevesi

Boyut	Açıklama
Düzyet profili	B1 düzeyindeki öğrenen, aşına konularda nispeten bağımsız etkileşim kurabilir; deneyimlerini, hayallerini, planlarını ve görüşlerini gerekçeleriyle ifade etmeye başlar.
Öncelikli işlevler	Görüş bildirme ve gerekçelendirme; Deneyim anlatma; Sorun çözme; Seçenekleri tartışma; Öneride bulunma; Kısa sunum yapma
Dil bilgisi odağı	Geçmiş zamanların karşılaştırmalı kullanımı; Şart yapıları; Dolaylı anlatıma giriş; Fiilimsi yapılarıyla orta düzey cümle genişletme; Neden-sonuç ve amaç-sonuç bağlaçları
Söz varlığı odağı	Akademik yaşamın temel söz varlığı; Toplumsal konular; Medya ve teknoloji sözcükleri; Duygu ve değerlendirme ifadeleri
Örnek görev	Üniversiteye yeni başlayan öğrenciler için "Yaşam Rehberi" podcasti hazırlama: bilgi toplama, senaryo yazma, kayıt alma ve kısa tanıtım metni oluşturma.

Tema ve işlevler

Temalar	İşlevler
Eğitim ve çalışma hayatı	Görüş bildirme ve gerekçelendirme
Şehir yaşamı ve toplumsal konular	Deneyim anlatma
Sağlık ve yaşam tarzı	Sorun çözme
Kültürel deneyimler	Seçenekleri tartışma
Teknoloji kullanımı	Öneride bulunma
Doğa ve çevre	Kısa sunum yapma
Kişisel gelişim	

Dil kaynakları: dil bilgisi ve söz varlığı

Dil bilgisi odağı	Söz varlığı odağı
Geçmiş zamanların karşılaştırmalı kullanımı	Akademik yaşamın temel söz varlığı
Şart yapıları	Toplumsal konular
Dolaylı anlatıma giriş	Medya ve teknoloji sözcükleri
Fiilimsi yapılarıyla orta düzey cümle genişletme	Duygu ve değerlendirme ifadeleri
Neden-sonuç ve amaç-sonuç bağlaçları	

Dört beceriye göre öğretim odağı

Beceri	Öğretim odağı
Dinleme	Kısa ders anlatımları, röportajlar, podcast bölümleri ve tartışma parçalarıyla çalışın.
Konuşma	Görüş alışverişi, problem çözme ve sunum görevlerine ağırlık verin.
Okuma	Kısa gazete yazıları, blog yazıları, bilgilendirici metinler ve görüş metinleri kullanın.
Yazma	Paragraf bütünlüğü olan metinler, deneyim anlatıları, görüş yazıları ve basit raporlar yazdırın.

Örnek görev senaryosu

Üniversiteye yeni başlayan öğrenciler için "Yaşam Rehberi" podcasti hazırlama: bilgi toplama, senaryo yazma, kayıt alma ve kısa tanıtım metni oluşturma.

Öğretmene öneriler

- Akademik ve gündelik dili karşılaştırın.
- Öğrenciden gerekçe istemeyi rutinleştirin.
- Sunu ve tartışma stratejileri öğretin.
- Not alma becerilerini sistematik çalışın.

Değerlendirme

Önerilen değerlendirme araçları

- Görüş tartışması
- Bilgilendirici metinden not alma
- Okuduğu yazının ana fikrini özetleme
- Gerekçeli kısa kompozisyon
- Akran değerlendirmeli sunum

Sık görülen güçlükler ve dönüt

Sık görülen güçlükler

- Fiilimsi kullanımında aşırı yüklenme
- Gerekçe kurarken bağlaç tekrarı
- Sözlü anlatımda akıcılık için dolgu seslerine aşırı başvurma
- Paragraf örgüsünün zayıf olması

Çocuk/ergen uyarlaması notu

Çocuk ve ergenlerde B1 karşılığı, proje, drama, kulüp etkinlikleri ve araştırma ödevleriyle güçlenir; işbirliği ve sorumluluk paylaşımı öne çıkar.

Görev ve eylem odaklı örnek ders akışı

Ders bileşeni	Öneri
Amaç	B1 düzeyinde eğitim ve çalışma hayatı bağlamında anlamlı iletişim kurmak ve hedef yapıları görev içinde kullanmak.
Girdi	Kısa diyalog/metin, görseller, örnek ifadeler, kelime kartları.
Ön görev	Tema hakkında tahmin, görsel eşleştirme, anahtar ifadeleri fark ettirme.
Görev	Eşli/küçük gruplu bilgi boşluğu, plan yapma, rol oynama veya kısa ürün oluşturma.
Görev sonrası	Dil odaklı dönüt, yeniden üretim, öz değerlendirme.
Değerlendirme	Kısa rubrik, gözlem notu ve öğrenci öz değerlendirmesi.

Dört beceri için mini etkinlik örnekleri

Dinleme

Kısa ders anlatımları, röportajlar, podcast bölümleri ve tartışma parçalarıyla çalışın. Öğrencinin anlayacağı, üreteceği ve akranla paylaşacağı ürün açık biçimde belirlenmelidir.

Konuşma

Görüş alışverişi, problem çözme ve sunum görevlerine ağırlık verin. Öğrencinin anlayacağı, üreteceği ve akranla paylaşacağı ürün açık biçimde belirlenmelidir.

Okuma

Kısa gazete yazıları, blog yazıları, bilgilendirici metinler ve görüş metinleri kullanın. Öğrencinin anlayacağı, üreteceği ve akranla paylaşacağı ürün açık biçimde belirlenmelidir.

Yazma

Paragraf bütünlüğü olan metinler, deneyim anlatıları, görüş yazıları ve basit raporlar yazdırın. Öğrencinin anlayacağı, üreteceği ve akranla paylaşacağı ürün açık biçimde belirlenmelidir.

B2 Düzeyi: Karmaşık söylem ve akademik eşik

B2 düzeyi, öğrenenin hem gündelik hem de akademik/mesleki bağlamlarda daha ayrıntılı ve esnek dil kullanabildiği eşiği temsil eder. Öğrenci görüşlerini sistemli biçimde savunabilir, daha uzun metinleri anlayabilir ve farklı kaynakları bir araya getirebilir.

Düzeyin iletişimsel çerçevesi

Boyut	Açıklama
Düzye profili	B2 düzeyi, öğrenenin hem gündelik hem de akademik/mesleki bağlamlarda daha ayrıntılı ve esnek dil kullanabildiği eşiği temsil eder. Öğrenci görüşlerini sistemli biçimde savunabilir, daha uzun metinleri anlayabilir ve farklı kaynakları bir araya getirebilir.
Öncelikli işlevler	Argüman kurma; Avantaj-dezavantaj tartışma; Karşı görüşe yanıt verme; Kaynakları özetleyip ilişkilendirme; Resmî yazışma yürütme
Dil bilgisi odağı	Dolaylı anlatımın işlevsel kullanımı; Koşul ve olasılık yapıları; Fiilimsi ve yan cümleciklerle karmaşık tümce kurma; Edilgenlik ve resmî anlatım; Bağdaşıklık araçları
Söz varlığı odağı	Akademik söz varlığı; Soyut kavramlar; Nedensellik ve değerlendirme ifadeleri; Medya dili; Kurumsal iletişim kalıpları
Örnek görev	Bir toplumsal konu hakkında mini dosya hazırlama: iki kaynak okuma, bir video dinleme, bulguları tabloya dökme ve sınıfta savunmalı sunum yapma.

Tema ve işlevler

Temalar	İşlevler
Medya ve iletişim	Argüman kurma
Bilim ve teknoloji	Avantaj-dezavantaj tartışma
Toplumsal yaşam ve hukuk	Karşı görüşe yanıt verme
Sanat ve kültür	Kaynakları özetleyip ilişkilendirme
Turizm ve kültürel miras	Resmî yazışma yürütme
Çevre politikaları	
Akademik çalışma	

Dil kaynakları: dil bilgisi ve söz varlığı

Dil bilgisi odağı	Söz varlığı odağı
Dolaylı anlatımın işlevsel kullanımı	Akademik söz varlığı
Koşul ve olasılık yapıları	Soyut kavramlar
Fiilimsi ve yan cümleciklerle karmaşık tümce kurma	Nedensellik ve değerlendirme ifadeleri
Edilgenlik ve resmî anlatım	Medya dili
Bağdaşıklık araçları	Kurumsal iletişim kalıpları

Dört beceriye göre öğretim odağı

Beceri	Öğretim odağı
Dinleme	Panel, ders, belgesel ve tartışma kayıtları üzerinde eleştirel dinleme yapın.
Konuşma	Tartışma yönetme, kısa seminer sunumu ve savunma yapma becerileri geliştirin.
Okuma	Görüş yazıları, akademik popüler metinler ve rapor türleri kullanın.
Yazma	Görüş kompozisyonu, kısa rapor, özet, karşılaştırmalı yazı ve resmî e-posta çalışmaları yapın.

Örnek görev senaryosu

Bir toplumsal konu hakkında mini dosya hazırlama: iki kaynak okuma, bir video dinleme, bulguları tabloya dökme ve sınıfta savunmalı sunum yapma.

Öğretmene öneriler

- Kaynak okuryazarlığı öğretin.
- Aracılık görevlerini düzenli kullanın.
- Akademik Türkçeye geçiş için not alma ve özetleme pratiği yaptırın.
- Dönütlerde içerik-örgü-dil dengesini koruyun.

Değerlendirme

Önerilen değerlendirme araçları

- Kaynak sentezleme görevi
- Dinlediği sunumu notlayıp özetleme
- Tartışmada karşı görüşe yanıt verme
- Argümantatif yazı
- Analitik rubrikle konuşma değerlendirme

Sık görülen güçlükler ve dönüt

Sık görülen güçlükler

- Argümanları örneklerle destekleyememe
- Uzun cümlelerde bağdaşıklık sorunları
- Resmî ton ile gündelik ton arasında kararsızlık
- Kaynak özetlemede kopyalamaya yaklaşma

Çocuk/ergen uyarlaması notu

Ergen öğrenenlerde B2, kulüp projeleri, münazara, okul gazetesi, sosyal sorumluluk temaları ve dijital ürünlerle desteklenebilir.

Görev ve eylem odaklı örnek ders akışı

Ders bileşeni	Öneri
Amaç	B2 düzeyinde medya ve iletişim bağlamında anlamlı iletişim kurmak ve hedef yapıları görev içinde kullanmak.
Girdi	Kısa diyalog/metin, görseller, örnek ifadeler, kelime kartları.
Ön görev	Tema hakkında tahmin, görsel eşleştirme, anahtar ifadeleri fark ettirme.
Görev	Eşli/küçük gruplu bilgi boşluğu, plan yapma, rol oynama veya kısa ürün oluşturma.
Görev sonrası	Dil odaklı dönüt, yeniden üretim, öz değerlendirme.
Değerlendirme	Kısa rubrik, gözlem notu ve öğrenci öz değerlendirmesi.

Dört beceri için mini etkinlik örnekleri

Dinleme

Panel, ders, belgesel ve tartışma kayıtları üzerinde eleştirel dinleme yapın. Öğrencinin anlayacağı, üreteceği ve akranla paylaşacağı ürün açık biçimde belirlenmelidir.

Konuşma

Tartışma yönetme, kısa seminer sunumu ve savunma becerileri geliştirin. Öğrencinin anlayacağı, üreteceği ve akranla paylaşacağı ürün açık biçimde belirlenmelidir.

Okuma

Görüş yazıları, akademik popüler metinler ve rapor türleri kullanın. Öğrencinin anlayacağı, üreteceği ve akranla paylaşacağı ürün açık biçimde belirlenmelidir.

Yazma

Görüş kompozisyonu, kısa rapor, özet, karşılaştırmalı yazı ve resmî e-posta çalışmaları yapın. Öğrencinin anlayacağı, üreteceği ve akranla paylaşacağı ürün açık biçimde belirlenmelidir.

05

KISIM / 5

Yetkin Kullanıcı Düzeyleri: C1 ve C2

Akademik ve profesyonel bağlamlarda esnek, ayrıntılı ve nüanslı Türkçe kullanımı.

C1 Düzeyi: Yetkin kullanıcı ve akademik derinlik

C1 düzeyindeki öğrenen, uzun ve zorlu metinleri anlayabilir; anlamı yapı, ton ve örtük mesaj düzeyinde çözümleyebilir. Kendisini akıcı, esnek ve amaç odaklı biçimde ifade eder; akademik ve mesleki bağlamlarda etkin biçimde yer alabilir.

Düzeyin iletişimsel çerçevesi

Boyut	Açıklama
Düzyet profili	C1 düzeyindeki öğrenen, uzun ve zorlu metinleri anlayabilir; anlamı yapı, ton ve örtük mesaj düzeyinde çözümleyebilir. Kendisini akıcı, esnek ve amaç odaklı biçimde ifade eder; akademik ve mesleki bağlamlarda etkin biçimde yer alabilir.
Öncelikli işlevler	Eleştirel değerlendirme; Soyut düşünce geliştirme; Sentez ve yeniden yapılandırma; Akademik sunum yapma; Ayrıntılı yazılı savunu kurma
Dil bilgisi odağı	Gelişmiş bağdaşıklık ve bağlaşıklık araçları; İnce kiplik ve değerlendirme yapıları; Dolaylılık ve resmiyet dereceleri; Söylem belirleyicileri; Alıntılama ve aktarma kalıpları
Söz varlığı odağı	Akademik ve yarı akademik yüksek sıklıklı birimler; Soyut değerlendirme ifadeleri; Söylem belirleyicileri; Alanlar arası transfer sözcükleri
Örnek görev	Bir akademik tema üzerinde mini sempozyum düzenleme: okuma paketi hazırlama, tartışma soruları geliştirme, sunum yapma, özet metni yazma ve sonuç bildirgesi oluşturma.

Tema ve işlevler

Temalar	İşlevler
Akademik yaşam ve araştırma	Eleştirel değerlendirme
Ekonomi ve toplum	Soyut düşünce geliştirme
Kimlik ve kültür	Sentez ve yeniden yapılandırma
Medya çözümlemeleri	Akademik sunum yapma
Hukuk ve etik	Ayrıntılı yazılı savunu kurma
Edebiyat ve sanat	
Küresel sorunlar	

Dil kaynakları: dil bilgisi ve söz varlığı

Dil bilgisi odağı	Söz varlığı odağı
Gelişmiş bağdaşıklık ve bağlaşıklık araçları	Akademik ve yarı akademik yüksek sıklıklı birimler
İnce kiplik ve değerlendirme yapıları	Soyut değerlendirme ifadeleri
Dolaylılık ve resmiyet dereceleri	Söylem belirleyicileri
Söylem belirleyicileri	Alanlar arası transfer sözcükleri
Alıntılama ve aktarma kalıpları	

Dört beceriye göre öğretim odağı

Beceri	Öğretim odağı
Dinleme	Ders, panel ve uzman konuşmalarını not alarak izleme; söylem örgüsünü takip etme.
Konuşma	Sunum, tartışma, yorumlama ve soru-cevap yönetimi becerilerini geliştirme.
Okuma	Uzun akademik ve analitik metinleri işleme; görüş ve kanıt ilişkisini izleme.
Yazma	Araştırma özeti, eleştirel inceleme, karşılaştırmalı analiz ve yapılandırılmış akademik metinler yazma.

Örnek görev senaryosu

Bir akademik tema üzerinde mini sempozyum düzenleme: okuma paketi hazırlama, tartışma soruları geliştirme, sunum yapma, özet metni yazma ve sonuç bildirgesi oluşturma.

Öğretmene öneriler

- Metin türü farkındalığını güçlendirin.
- Kaynak kullanımı ve etik alıntılama üzerinde durun.
- Sözlü ve yazılı akademik söylem farklarını örnekleyin.
- Öğrenciyi bağımsız proje üretimine yönlendirin.

Değerlendirme

Önerilen değerlendirme araçları

- Eleştirel okuma raporu
- Sunum ve soru cevap performansı
- Kaynaklardan sentez yaparak yazma
- Dinleme-not alma görevi
- Öz değerlendirme ve yansıtıcı rapor

Sık görülen güçlükler ve dönüt

Sık görülen güçlükler

- İçeriği iyi olsa da metin örgüsünün ağırlaşması
- Aşırı nominalleştirme
- Kaynak aktarmada söylem belirleyici eksikliği
- Sözlü anlatımda gereğinden uzun girişler

Çocuk/ergen uyarlaması notu

Çocuk grupları için doğrudan C1 hedefi yaygın değildir; ileri ergen ve akademik hazırlık gruplarında eleştirel okuma ve proje üretimi üzerinden yaklaşılabilir.

Görev ve eylem odaklı örnek ders akışı

Ders bileşeni	Öneri
Amaç	C1 düzeyinde akademik yaşam ve araştırma bağlamında anlamlı iletişim kurmak ve hedef yapıları görev içinde kullanmak.
Girdi	Kısa diyalog/metin, görseller, örnek ifadeler, kelime kartları.
Ön görev	Tema hakkında tahmin, görsel eşleştirme, anahtar ifadeleri fark ettirme.
Görev	Eşli/küçük gruplu bilgi boşluğu, plan yapma, rol oynama veya kısa ürün oluşturma.
Görev sonrası	Dil odaklı dönüt, yeniden üretim, öz değerlendirme.
Değerlendirme	Kısa rubrik, gözlem notu ve öğrenci öz değerlendirmesi.

Dört beceri için mini etkinlik örnekleri

Dinleme

Ders, panel ve uzman konuşmalarını not alarak izleme; söylem örgüsünü takip etme. Öğrencinin anlayacağı, üreteceği ve akranla paylaşacağı ürün açık biçimde belirlenmelidir.

Konuşma

Sunum, tartışma, yorumlama ve soru-cevap yönetimi becerilerini geliştirme. Öğrencinin anlayacağı, üreteceği ve akranla paylaşacağı ürün açık biçimde belirlenmelidir.

Okuma

Uzun akademik ve analitik metinleri işleme; görüş ve kanıt ilişkisini izleme. Öğrencinin anlayacağı, üreteceği ve akranla paylaşacağı ürün açık biçimde belirlenmelidir.

Yazma

Araştırma özeti, eleştirel inceleme, karşılaştırmalı analiz ve yapılandırılmış akademik metinler yazma. Öğrencinin anlayacağı, üreteceği ve akranla paylaşacağı ürün açık biçimde belirlenmelidir.

C2 Düzeyi: İncelik, esneklik ve uzmanlaşmış kullanım

C2 düzeyi, kullanıcının karmaşık metinleri büyük ölçüde zahmetsizce anlayabildiği; nüansları, ton farklılıklarını ve söylemsel incelikleri işleyebildiği düzeyi temsil eder. Türkçeyi akademik, profesyonel ve kültürel bağlamlarda son derece esnek kullanabilir.

Düzeyin iletişimsel çerçevesi

Boyut	Açıklama
Düzyet profili	C2 düzeyi, kullanıcının karmaşık metinleri büyük ölçüde zahmetsizce anlayabildiği; nüansları, ton farklılıklarını ve söylemsel incelikleri işleyebildiği düzeyi temsil eder. Türkçeyi akademik, profesyonel ve kültürel bağlamlarda son derece esnek kullanabilir.
Öncelikli işlevler	Nüanslı savunı geliştirme; Tarz uyarlama; İmplied anlam çözümleme; Karmaşık kaynak sentezi; Yüksek düzeyli aracılık ve yeniden ifade etme
Dil bilgisi odağı	İnce ton ve kiplik araçları; Üslup uyarlamaları; Söylemde örtüklük ve ima yapıları; Uzun metinlerde örgü kurma
Söz varlığı odağı	Uzmanlaşmış alan terimleri; Deyimsel ve mecazlı kullanım; Yüksek soyutlama gerektiren birimler
Örnek görev	Aynı konuda farklı türde beş kaynağı karşılaştırıp, eleştirel bir sentez raporu ile sözlü savunı hazırlama; ardından uzman olmayan bir hedef kitle için aynı içeriği yeniden ifade etme.

Tema ve işlevler

Temalar	İşlevler
Uzmanlaşmış alan söylemleri	Nüanslı savunı geliştirme
Gelişmiş akademik tartışmalar	Tarz uyarlama
Eleştirel medya okuryazarlığı	İmplied anlam çözümleme
Kültürel temsil ve ideoloji	Karmaşık kaynak sentezi
Politika ve kamusal tartışma	Yüksek düzeyli aracılık ve yeniden ifade etme
Bilimsel ve entelektüel üretim	

Dil kaynakları: dil bilgisi ve söz varlığı

Dil bilgisi odağı	Söz varlığı odağı
İnce ton ve kiplik araçları	Uzmanlaşmış alan terimleri
Üslup uyarlamaları	Deyimsel ve mecazlı kullanım
Söylemde örtüklük ve ima yapıları	Yüksek soyutlama gerektiren birimler
Uzun metinlerde örgü kurma	

Dört beceriye göre öğretim odağı

Beceri	Öğretim odağı
Dinleme	Hızlı, yoğun ve uzmanlaşmış söylemleri takip edip yeniden yapılandırma.
Konuşma	Duruma göre akademik, profesyonel ya da kamusal söylem tarzını ayarlama.
Okuma	Zorlu ve uzun metinleri eleştirel, karşılaştırmalı ve yorumlayıcı biçimde işleme.
Yazma	Ayrıntılı analiz, inceleme, rapor, makale ve gelişmiş sentez yazıları üretme.

Örnek görev senaryosu

Aynı konuda farklı türde beş kaynağı karşılaştırıp, eleştirel bir sentez raporu ile sözlü savunuyu hazırlama; ardından uzman olmayan bir hedef kitle için aynı içeriği yeniden ifade etme.

Öğretmene öneriler

- Hedef kitle ve üslup uyarlamasını merkezde tutun.
- Aracılık görevlerini profesyonel bağlamlara bağlayın.
- Eleştirel geri bildirim ve yeniden yazma döngülerini çoğaltın.
- Bağımsız araştırma ve üretimi destekleyin.

Değerlendirme

Önerilen değerlendirme araçları

- Yüksek düzeyli kaynak sentezi
- Sözlü savunuyu ve soru-cevap
- Tür ve üslup dönüşümü
- Aracılık görevi
- Bağımsız proje dosyası

Sık görülen güçlükler ve dönüt

Sık görülen güçlükler

- İçerik baskınlığı nedeniyle hedef kitleyi unutma
- Aşırı karmaşık cümlelerle anlaşılabilirliği düşürme
- Sözlü üretimde zaman yönetimi sorunu

Çocuk/ergen uyarlaması notu

C2 hedefleri çocuk bağlamında uygun değildir; bu düzey daha çok ileri yetişkin/uzman kullanıcılarla ilişkilidir.

Görev ve eylem odaklı örnek ders akışı

Ders bileşeni	Öneri
Amaç	C2 düzeyinde uzmanlaşmış alan söylemleri bağlamında anlamlı iletişim kurmak ve hedef yapıları görev içinde kullanmak.
Girdi	Kısa diyalog/metin, görseller, örnek ifadeler, kelime kartları.
Ön görev	Tema hakkında tahmin, görsel eşleştirme, anahtar ifadeleri fark ettirme.
Görev	Eşli/küçük gruplu bilgi boşluğu, plan yapma, rol oynama veya kısa ürün oluşturma.
Görev sonrası	Dil odaklı dönüt, yeniden üretim, öz değerlendirme.
Değerlendirme	Kısa rubrik, gözlem notu ve öğrenci öz değerlendirmesi.

Dört beceri için mini etkinlik örnekleri

Dinleme

Hızlı, yoğun ve uzmanlaşmış söylemleri takip edip yeniden yapılandırma. Öğrencinin anlayacağı, üreteceği ve akranla paylaşacağı ürün açık biçimde belirlenmelidir.

Konuşma

Duruma göre akademik, profesyonel ya da kamusal söylem tarzını ayarlama. Öğrencinin anlayacağı, üreteceği ve akranla paylaşacağı ürün açık biçimde belirlenmelidir.

Okuma

Zorlu ve uzun metinleri eleştirel, karşılaştırmalı ve yorumlayıcı biçimde işleme. Öğrencinin anlayacağı, üreteceği ve akranla paylaşacağı ürün açık biçimde belirlenmelidir.

Yazma

Ayrıntılı analiz, inceleme, rapor, makale ve gelişmiş sentez yazıları üretme. Öğrencinin anlayacağı, üreteceği ve akranla paylaşacağı ürün açık biçimde belirlenmelidir.

06

KISIM / 6

Çocuklara Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi

Yaş özellikleri, oyun ve hikâye temelli öğretim, çocuklarda dört beceri, ölçme ve aile katılımı.

Çocuklara yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin temelleri

Çocuklara yabancı dil öğretimi, yetişkin öğretiminin sadeleştirilmiş bir kopyası değildir. Dikkat süresi, bilişsel gelişim, oyun ihtiyacı, hareket gereksinimi ve soyutlama düzeyi farklı olduğundan hedefler, araçlar ve sınıf organizasyonu buna göre düzenlenmelidir.

Çocukların dili çoğu zaman bütünsel örüntüler ve tekrar eden bağlamlar içinde öğrendiği unutulmamalıdır. Bu nedenle oyun, hikâye, şarkı, ritim, hareket, drama, görsel destek ve rutinler çocuk sınıfının temel araçlarıdır.

Çocuk sınıfında duyuşsal güvenlik son derece önemlidir. Başarı duygusu, katılım ve ait olma hissi dil gelişimini doğrudan etkiler. Öğretmen, hata düzeltmeyi teşvik edici ve nazık biçimde yapmalı; çocukların konuşmaya gönüllü olmasını sağlayacak güvenli bir atmosfer kurmalıdır.

Uygulama ilkeleri

- Kısa ve tekrarlı etkinlik akışları kullanın.
- Somut materyal ve görsel desteği artırın.
- Rutin ifadeleri sürekli tekrar edin.
- Akran etkileşimi ve hareket fırsatları yarattın.
- Yazılı beklentileri yaşa göre ayarlayın.

Yaş gruplarına göre planlama

4-6 yaş grubunda amaç, yoğun alıcı girdi, sınıf rutinleri ve temel sözlü katılımdır. Şarkı, tekerleme, büyük resimli kitap, jest-mimik, drama ve hareket oyunları en etkili araçlardır. Harf öğretimi ve yoğun kural açıklaması uygun değildir.

7-10 yaş grubunda çocuklar temel okuryazarlık becerilerini kullanabilir. Resimli okuma metinleri, eşleştirme, mini projeler, basit çizelgeler, sınıf içi görev kartları, rol oynama ve kısa yazılı üretimler etkili olur.

11-14 yaş grubunda kimlik, arkadaşlık, dijital yaşam, kulüpler ve proje üretimi daha görünür hale gelir. Bu yaşta oyun hâlâ önemlidir; ancak öğrenciye sorumluluk veren görevler, araştırma, tartışma ve işbirliği temelli işler de kullanılabilir.

Uygulama ilkeleri

- Okul öncesi: sözlü katılım, rutin ve hareket
- İlkokul: resimli okuma-yazma desteği, oyun ve somut görev
- Erken ergenlik: proje, drama, dijital ürün, kulüp işleri

Çocuklarda dört beceri öğretimi

Dinleme için hikâye dinleme, komutları yerine getirme, şarkı tamamlama, resim seçme ve canlandırma kullanılabilir. Konuşmada kalıp ifadeler, soru-cevap zincirleri, göster-konuş, kukla konuşmaları ve drama etkilidir.

Okuma becerisi, resimli kitaplar, tekrar eden kalıplar, büyük puntolu kısa metinler ve öğretmen destekli ortak okuma ile güçlendirilir. Yazma ise sözcük kartlarından cümle kurma, boşluk tamamlama, resim altına kısa cümle yazma ve mini günlüklerle adım adım geliştirilir.

Çocuk sınıfında beceriler çoğunlukla bütünleşik işlenir. Bir hikâye dinlenir, resimler sıralanır, karakterlerle ilgili konuşulur, küçük bir afiş hazırlanır ve sınıfça sergilenir. Bu bütünlük, çocuğun dili anlamlı bir deneyim olarak görmesini sağlar.

Uygulama ilkeleri

- Bütünleşik beceri öğretimi yapın.
- Her etkinliğe görsel ve hareket unsuru ekleyin.
- Kısa yazılı ürünleri destekli olarak planlayın.
- Şarkı ve hikâyeyi üretim göreviyle birleştirin.

Çocuklarda ölçme, aile katılımı ve güvenli dijital kullanım

Çocuklarda ölçme çoğunlukla gözlem temelli olmalıdır. Kontrol listeleri, kısa performans notları, ürün dosyaları ve ses/video kayıtları öğretmene ilerlemeyi izleme imkânı verir. Not merkezli ağır sınav uygulamaları özellikle küçük yaşlarda motivasyonu zedeleyebilir.

Aile katılımı, çocuğun hedef dil ile temas süresini artırır. Evde birlikte okunabilecek kısa kitaplar, dinleme bağlantıları, oyun kartları ve aileye yönelik basit yönlendirmeler olumlu sonuç verir. Ancak aileden dil öğretmeni gibi davranması beklenmemeli; destekleyici katılım hedeflenmelidir.

Dijital araç kullanımı yaşa uygun, güvenli ve kısa süreli olmalıdır. Reklam içermeyen, öğretmen denetimli ve açık görev bağlantısı olan uygulamalar tercih edilmeli; ekrana maruz kalma süresi etkinliğin pedagojik amacıyla uyumlu tutulmalıdır.

Uygulama ilkeleri

- Gözlem formu kullanın.
- Çocuk ürün dosyası oluşturun.
- Aileye kısa ve uygulanabilir ev destek önerileri sunun.
- Dijital araçları oyunlaştırma için değil, öğrenmeyi desteklemek için seçin.

Örnek çocuk ünitesi: Haydi pazara gidelim

Bu örnek ünite 7-10 yaş grubuna yöneliktir. Amaç; meyve-sebze söz varlığı, sayılar, beğeni ifade etme ve kısa alışveriş diyaloglarını oyun ve hikâye üzerinden çalışmaktır.

Ders bileşeni	Öneri
Amaç	Meyve-sebze söz varlığını kullanmak, kısa alışveriş diyaloglarına katılmak.
Girdi	Resimli hikâye, kelime kartları, oyuncak para, basit pazar görselleri.
Ön görev	Şarkı, resim eşleştirme, tahmin oyunu.
Görev	Sınıf içinde mini pazar kurma ve rol oynama.
Görev sonrası	Resimli alışveriş listesi hazırlama ve paylaşma.
Değerlendirme	Gözlem formu, katılım notu, kısa öz değerlendirme.

Etkinlik zinciri

- Şarkı ile giriş
- Resimli hikâye okuma
- Kelime kartları ile eşleştirme
- Sınıf içi mini pazar kurma
- Rol oynama
- Resimli alışveriş listesi yazma
- Çıkışta kısa öz değerlendirme

07

KISIM / 7

Materyal Geliştirme, Ders Tasarımı ve Mesleki Gelişim

Metin uyarlama, kapsayıcı materyal tasarımı, yansıtıcı öğretim ve kullanılabilir ek araçlar.

Materyal tasarım ilkeleri

İyi bir materyal, hedef düzeye uygun, iletişimsel amacı açık, bilişsel yükü dengeli ve görsel açıdan işlevsel olmalıdır. Özellikle yabancılara Türkçe öğretiminde materyal seçimi; sözcük yükü, metin uzunluğu ve kültürel erişilebilirlik bakımından dikkatle yapılmalıdır.

Metin uyarlama, metni basitleştirip ruhunu kaybettirmek değildir. Yoğunluğu azaltma, cümleleri yeniden yapılandırma, anahtar söz varlığını görünür kılma ve görevi yeniden yazma gibi adımlar öğretmene esneklik sağlar.

Dijital materyaller, ses kaydı, kısa video, etkileşimli çalışma kâğıdı, ortak yazma alanı ve portfolyo platformu gibi araçları kapsar. Ancak araç seçiminin ölçütü yenilik değil, öğrenmeye katkıdır.

Materyal kontrol listesi

- Hedef düzeye uygun mu?
- İşlevsel ve iletişimsel bir amaç taşıyor mu?
- Görsel/işitsel destek dengeli mi?
- Kapsayıcı ve önyargı üretmeyen örnekler içeriyor mu?
- Ders içi göreve ve değerlendirmeye bağlanıyor mu?

Ders tasarımı ve birim planlama

Birim planı hazırlarken tema, çıktı, metin türleri, hedef dil kaynakları, görevler, kültürel boyut, değerlendirme araçları ve olası uyarlamalar birlikte düşünülmelidir. Böylece dersler birbirinden kopuk etkinlik kümeleri olmaktan çıkar, bütünlüklü bir öğrenme yolu sunar.

Birim planı, öğretmenin esnekliğini yok eden katı bir belge değil; yol gösteren bir haritadır. Öğrenci ihtiyaçları, kurun ilerleme hızı ve ortaya çıkan fırsatlar doğrultusunda plan güncellenmelidir.

Ders bileşeni	Öneri
Amaç	Düzeye uygun öğrenme çıktıları belirleme
Girdi	Metin, video, görsel ve söz varlığı desteği seçme
Görev	Eşli veya gruplu anlamlı eylem tasarımı
Destek	Model, kalıp ifade, grafik düzenleyici, örnek ürün
Dönüt	Biçimlendirici değerlendirme ve yeniden üretim
Kapanış	Öz değerlendirme ve sonraki derse köprü

Öğretmenin yansıtıcı gelişimi

Yansıtıcı öğretim, öğretmenin ders sonrasında ne yaptığını, neden yaptığını ve bunun öğrenci öğrenmesine nasıl yansıdığını sorgulamasıdır. Kısa ders notları, sesli düşünme kayıtları, akran gözlemi ve öğrenci dönütleri bu süreçte kullanılabilir.

Mesleki gelişim yalnızca kursa katılmak demek değildir. Öğretmen; ders kaydı izleyebilir, küçük eylem araştırmaları yapabilir, okuma grupları kurabilir ve kendi materyal portfolyosunu oluşturabilir. Bu pratikler zaman içinde pedagojik sezgiyi güçlendirir.

Yansıtma soruları

- Bugün öğrenciler hangi görevi gerçekten başardı?
- Hangi etkinlik beklediğimden az işe yaradı?
- Dönütlerim öğrencinin yeniden üretimine nasıl yansıdı?
- Bir sonraki derste neyi değiştirmek istiyorum?

Ekler ve kullanılabilir formlar

Ek	Açıklama
Ders planı şablonu	Amaç, çıktı, görev, materyal, zamanlama, değerlendirme başlıklarını içeren plan formu.
Konuşma rubriği	Görev başarısı, anlaşılabilirlik, akıcılık, etkileşim ve dil kullanımı ölçütleri.
Yazma rubriği	İçerik, örgütleme, hedef tür özellikleri, söz varlığı, dil bilgisi ve doğruluk ölçütleri.
Gözlem formu	Öğrenci katılımı, strateji kullanımı, grup çalışması ve öz düzenleme için kısa gözlem çizelgesi.
Öz değerlendirme formu	Öğrencinin yapabildiklerini ve hedeflerini işaretleyebileceği can-do temelli çizelge.
Çocuk sınıfı kontrol listesi	Rutin, hareket, görsel destek, katılım ve güvenlik unsurlarını izleme aracı.

Örnek konuşma rubriği

Ölçüt	1	2	3	4
Görev başarısı	Görevi yerine getiremiyor	Kısmen yerine getiriyor	Büyük ölçüde yerine getiriyor	Tam ve uygun yerine getiriyor
Anlaşılabilirlik	Çok sınırlı	Yer yer anlaşılır	Genel olarak anlaşılır	Rahatlıkla anlaşılır
Akıcılık	Sık duraksıyor	Kısa ifadelerle ilerliyor	Uygun akış sergiliyor	Esnek ve akıcı
Etkileşim	Katılım zayıf	Sınırlı etkileşim	Sorulara yanıt veriyor	Etkileşimi yönetebiliyor
Dil kullanımı	Sık ve iletişimi bozan hata	Bazı temel hatalar	Genel olarak uygun	Düzeye göre güçlü ve esnek

Örnek yazma rubriği

Ölçüt	Açıklama
İçerik	Görev isteğine ne kadar yanıt verildiği, fikirlerin yeterliliği.
Örgütlenme	Metnin giriş-gelişme-sonuç yapısı, paragraf bütünlüğü, bağlaç kullanımı.
Söz varlığı	Düzeye uygun kelime çeşitliliği ve kalıp ifadelerin kullanımı.
Dil bilgisi	Hedef yapılarla uygunluk ve doğruluk.
Mekanik özellikler	Yazım, noktalama ve biçimsel düzen.
Uygunluk	Metin türüne, hedef kitleye ve bağlama uygun ton.

08

KISIM / 8

Uygulama Bankası ve Ayrıntılı Örnekler

Her düzey için örnek kur planları, beceri etkinlik bankası, çocuk etkinlik havuzu ve dönüt örnekleri.

A1 için örnek 10 oturumluk kur planı

Bu örnek plan, A1 düzeyi için tematik ve görev odaklı bir akış önerir. Kurumunuzun ders saatine göre oturumları bölüp birleştirebilir, aynı yapıyı farklı temalarla yeniden düzenleyebilirsiniz.

Oturum	Odak	Tema	Girdi	Görev/ürün	Değerlendirme
1	Tanışma ve ön bilgi	Tanışma ve kişisel bilgiler	Görsel destekli kısa diyalog ve sınıf dili	Bilgi kartı oluşturma ve eşli tanışma görevi	Kısa sözlü performans ve gözlem notu
2	Söz varlığı geliştirme	Sınıf dili ve günlük rutin	Kelime ağı, kısa okuma ya da dinleme	Eşleştirme ve küçük grup görevi	Kontrol listesi ve çıkış bileti
3	Biçim-anlam çalışması	Aile ve yakın çevre	Hedef yapıyı içeren örnek metin	Yarı kontrollü üretim görevi	Mikro çalışma kâğıdı
4	Dinleme-konuşma bütünlük	Şehirde temel ihtiyaçlar	Kısa video/ses kaydı	Rol oynama veya problem çözme	Akran geri bildirimi
5	Okuma ve aracılık	Yeme-içme	Bilgilendirici kısa metin	Metni tabloya dönüştürme veya arkadaşına açıklama	Ürün incelemesi
6	Yazma süreci	Saat, günler ve planlar	Model metin ve planlama formu	Taslak yazma ve akran dönütü	Taslak + revizyon
7	Görev hazırlığı	Ulaşım ve yön bulma	Örnek ürün ve değerlendirme ölçütleri	Gruplu görev tasarımı	Öğretmen dönütü
8	Bütünlük performans	Tanışma ve kişisel bilgiler	Önceki oturumlardan derlenen kaynaklar	Sunum, ürün paylaşımı veya dosya teslimi	Analitik rubrik
9	Geri bildirim ve yeniden üretim	Sınıf dili ve günlük rutin	Sık hata örnekleri ve öğrenci ürünleri	Düzeltilme ve yeniden yazma/konuşma	Karşılaştırmalı değerlendirme
10	Öz değerlendirme ve kapanış	Aile ve yakın çevre	Can-do çizelgesi ve portfolyo seçkisi	Kısa yansıtma görevi	Öz değerlendirme formu

Bu kur planında dikkat edilecek noktalar

- Her oturumun sonunda kısa bir çıktı alın.
- Öğrencinin üretimini izlenebilir hale getirin.
- Görev sonrası dönütle yeniden deneme fırsatı verin.
- Portfolyo mantığıyla dönem boyunca ürün biriktirin.
- Metin türlerini ve etkileşim biçimlerini çeşitlendirin.

Seçili etkinlik önerileri

- Tanışma ve kişisel bilgiler temasında bilgi boşluğu çalışması tasarlayın.
- Sınıf dili ve günlük rutin bağlamında kısa dinleme ve tablo tamamlama uygulayın.
- Aile ve yakın çevre için akranla konuşma kartları kullanın.
- Kısa yazma görevini model metin ve kontrol listesi ile destekleyin.
- Bir oturumda mutlaka öz değerlendirme veya yansıtma sorusu kullanın.

Önerilen metin türleri ve materyaller

Metin/materyal	Kullanım önerisi
Kısa diyaloglar	Yeni işlevleri bağlam içinde tanıtmak ve rol oynama için model oluşturmak.
Afiş, broşür, menü, form	Gerçek yaşam okuma ve bilgi seçme görevleri için kullanmak.
Ses kaydı/video	Dinleme, not alma ve aracılık görevlerine girdi sağlamak.
Görsel dizi/hikâye kartları	Sözlü anlatım ve yazma öncesi planlama yapmak.
Grafik, tablo, infografik	Yorumlama, açıklama ve veri aktarma görevleri tasarlamak.
Dijital ortak belge	Ortak yazma ve çevrim içi etkileşim için ürün geliştirmek.
Öğrenci portfolyosu	Süreç boyunca ürün biriktirip gelişimi görünür kılmak.

Can-do ve öz değerlendirme örnekleri

- Bu düzeyde hedefe uygun kısa görevleri bağımsız olarak tamamlayabiliyorum.
- Ana fikri veya gerekli bilgiyi seçip gerektiğinde arkadaşlarıma aktarabiliyorum.
- Gerektiğinde örnek ifadelerden yararlanarak sözlü ya da yazılı ürün geliştirebiliyorum.
- Dönüt aldıktan sonra ürünümü düzeltebiliyor ve yeniden sunabiliyorum.
- Kendi güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerimi belirleyebiliyorum.

Ayrıntılı etkinlik kartı 1

Etkinlik kartı 1

Tema: Tanışma ve kişisel bilgiler. Amaç: öğrencinin girdiden bilgi seçmesi, bunu akranıyla paylaşması ve küçük bir ürün oluşturması. Akış: ısınma soruları, örnek girdi, anahtar söz varlığı desteği, çiftler halinde görev, kısa ürün sunumu ve öz değerlendirme. Öğretmen desteği düzeye göre görsel, kalıp ifade ya da planlama şeması ile artırılabilir.

Ayrıntılı etkinlik kartı 2

Etkinlik kartı 2

Tema: Sınıf dili ve günlük rutin. Amaç: öğrencinin hedef dil kaynaklarını kullanarak problem çözmesi ya da karar vermesi. Akış: bağlam kurma, küçük veri toplama, tartışma/karşılaştırma, ortak karar alma, ürün yazma veya sunum yapma. Dönüt aşamasında dil bilgisi ve söylem örgüsü seçici biçimde ele alınır.

A2 için örnek 10 oturumluk kur planı

Bu örnek plan, A2 düzeyi için tematik ve görev odaklı bir akış önerir. Kurumunuzun ders saatine göre oturumları bölüp birleştirebilir, aynı yapıyı farklı temalarla yeniden düzenleyebilirsiniz.

Oturum	Odak	Tema	Girdi	Görev/ürün	Değerlendirme
1	Tanışma ve ön bilgi	Gündelik yaşam ve alışkanlıklar	Görsel destekli kısa diyalog ve sınıf dili	Bilgi kartı oluşturma ve eşli tanışma görevi	Kısa sözlü performans ve gözlem notu
2	Söz varlığı geliştirme	Sağlık ve beden	Kelime ağı, kısa okuma ya da dinleme	Eşleştirme ve küçük grup görevi	Kontrol listesi ve çıkış bileti
3	Biçim-anlam çalışması	Alışveriş ve hizmetler	Hedef yapıyı içeren örnek metin	Yarı kontrollü üretim görevi	Mikro çalışma kâğıdı
4	Dinleme-konuşma bütünlük	Hobi ve boş zaman	Kısa video/ses kaydı	Rol oynama veya problem çözme	Akran geri bildirimi
5	Okuma ve aracılık	Seyahat ve tatil	Bilgilendirici kısa metin	Metni tabloya dönüştürme veya arkadaşına açıklama	Ürün incelemesi
6	Yazma süreci	Yaşam öyküsü ve deneyimler	Model metin ve planlama formu	Taslak yazma ve akran dönütü	Taslak + revizyon
7	Görev hazırlığı	Ev ve çevre	Örnek ürün ve değerlendirme ölçütleri	Gruplu görev tasarımı	Öğretmen dönütü
8	Bütünleşik performans	Gündelik yaşam ve alışkanlıklar	Önceki oturumlardan derlenen kaynaklar	Sunum, ürün paylaşımı veya dosya teslimi	Analitik rubrik
9	Geri bildirim ve yeniden üretim	Sağlık ve beden	Sık hata örnekleri ve öğrenci ürünleri	Düzeltilme ve yeniden yazma/konuşma	Karşılaştırmalı değerlendirme
10	Öz değerlendirme ve kapanış	Alışveriş ve hizmetler	Can-do çizelgesi ve portfolyo seçkisi	Kısa yansıtma görevi	Öz değerlendirme formu

Bu kur planında dikkat edilecek noktalar

- Her oturumun sonunda kısa bir çıktı alın.
- Öğrencinin üretimini izlenebilir hale getirin.
- Görev sonrası dönütle yeniden deneme fırsatı verin.
- Portfolyo mantığıyla dönem boyunca ürün biriktirin.
- Metin türlerini ve etkileşim biçimlerini çeşitlendirin.

Seçili etkinlik önerileri

- Gündelik yaşam ve alışkanlıklar temasında bilgi boşluğu çalışması tasarlayın.
- Sağlık ve beden bağlamında kısa dinleme ve tablo tamamlama uygulayın.
- Alışveriş ve hizmetler için akranla konuşma kartları kullanın.
- Kısa yazma görevini model metin ve kontrol listesi ile destekleyin.
- Bir oturumda mutlaka öz değerlendirme veya yansıtma sorusu kullanın.

Önerilen metin türleri ve materyaller

Metin/materyal	Kullanım önerisi
Kısa diyaloglar	Yeni işlevleri bağlam içinde tanıtmak ve rol oynama için model oluşturmak.
Afiş, broşür, menü, form	Gerçek yaşam okuma ve bilgi seçme görevleri için kullanmak.
Ses kaydı/video	Dinleme, not alma ve aracılık görevlerine girdi sağlamak.
Görsel dizi/hikâye kartları	Sözlü anlatım ve yazma öncesi planlama yapmak.
Grafik, tablo, infografik	Yorumlama, açıklama ve veri aktarma görevleri tasarlamak.
Dijital ortak belge	Ortak yazma ve çevrim içi etkileşim için ürün geliştirmek.
Öğrenci portfolyosu	Süreç boyunca ürün biriktirip gelişimi görünür kılmak.

Can-do ve öz değerlendirme örnekleri

- Bu düzeyde hedefe uygun kısa görevleri bağımsız olarak tamamlayabiliyorum.
- Ana fikri veya gerekli bilgiyi seçip gerektiğinde arkadaşlarıma aktarabiliyorum.
- Gerektiğinde örnek ifadelerden yararlanarak sözlü ya da yazılı ürün geliştirebiliyorum.
- Dönüt aldıktan sonra ürünümü düzeltebiliyor ve yeniden sunabiliyorum.
- Kendi güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerimi belirleyebiliyorum.

Ayrıntılı etkinlik kartı 1

Etkinlik kartı 1

Tema: Gündelik yaşam ve alışkanlıklar. Amaç: öğrencinin girdiden bilgi seçmesi, bunu akranıyla paylaşması ve küçük bir ürün oluşturması. Akış: ısınma soruları, örnek girdi, anahtar söz varlığı desteği, çiftler halinde görev, kısa ürün sunumu ve öz değerlendirme. Öğretmen desteği düzeye göre görsel, kalıp ifade ya da planlama şeması ile artırılabilir.

Ayrıntılı etkinlik kartı 2

Etkinlik kartı 2

Tema: Sağlık ve beden. Amaç: öğrencinin hedef dil kaynaklarını kullanarak problem çözmesi ya da karar vermesi. Akış: bağlam kurma, küçük veri toplama, tartışma/karşılaştırma, ortak karar alma, ürün yazma veya sunum yapma. Dönüt aşamasında dil bilgisi ve söylem örgüsü seçici biçimde ele alınır.

B1 için örnek 10 oturumluk kur planı

Bu örnek plan, B1 düzeyi için tematik ve görev odaklı bir akış önerir. Kurumunuzun ders saatine göre oturumları bölüp birleştirebilir, aynı yapıyı farklı temalarla yeniden düzenleyebilirsiniz.

Oturum	Odak	Tema	Girdi	Görev/ürün	Değerlendirme
1	Tanışma ve ön bilgi	Eğitim ve çalışma hayatı	Görsel destekli kısa diyalog ve sınıf dili	Bilgi kartı oluşturma ve eşli tanışma görevi	Kısa sözlü performans ve gözlem notu
2	Söz varlığı geliştirme	Şehir yaşamı ve toplumsal konular	Kelime ağı, kısa okuma ya da dinleme	Eşleştirme ve küçük grup görevi	Kontrol listesi ve çıkış bileti
3	Biçim-anlam çalışması	Sağlık ve yaşam tarzı	Hedef yapıyı içeren örnek metin	Yarı kontrollü üretim görevi	Mikro çalışma kâğıdı
4	Dinleme-konuşma bütünleşik	Kültürel deneyimler	Kısa video/ses kaydı	Rol oynama veya problem çözme	Akran geri bildirimi
5	Okuma ve aracılık	Teknoloji kullanımı	Bilgilendirici kısa metin	Metni tabloya dönüştürme veya arkadaşına açıklama	Ürün incelemesi
6	Yazma süreci	Doğa ve çevre	Model metin ve planlama formu	Taslak yazma ve akran dönütü	Taslak + revizyon
7	Görev hazırlığı	Kişisel gelişim	Örnek ürün ve değerlendirme ölçütleri	Gruplu görev tasarımı	Öğretmen dönütü
8	Bütünleşik performans	Eğitim ve çalışma hayatı	Önceki oturumlardan derlenen kaynaklar	Sunum, ürün paylaşımı veya dosya teslimi	Analitik rubrik
9	Geri bildirim ve yeniden üretim	Şehir yaşamı ve toplumsal konular	Sık hata örnekleri ve öğrenci ürünleri	Düzeltilme ve yeniden yazma/konuşma	Karşılaştırmalı değerlendirme
10	Öz değerlendirme ve kapanış	Sağlık ve yaşam tarzı	Can-do çizelgesi ve portfolyo seçkisi	Kısa yansıtma görevi	Öz değerlendirme formu

Bu kur planında dikkat edilecek noktalar

- Her oturumun sonunda kısa bir çıktı alın.
- Öğrencinin üretimini izlenebilir hale getirin.
- Görev sonrası dönütle yeniden deneme fırsatı verin.
- Portfolyo mantığıyla dönem boyunca ürün biriktirin.
- Metin türlerini ve etkileşim biçimlerini çeşitlendirin.

Seçili etkinlik önerileri

- Eğitim ve çalışma hayatı temasında bilgi boşluğu çalışması tasarlayın.
- Şehir yaşamı ve toplumsal konular bağlamında kısa dinleme ve tablo tamamlama uygulayın.
- Sağlık ve yaşam tarzı için akranla konuşma kartları kullanın.
- Kısa yazma görevini model metin ve kontrol listesi ile destekleyin.
- Bir oturumda mutlaka öz değerlendirme veya yansıtma sorusu kullanın.

Önerilen metin türleri ve materyaller

Metin/materyal	Kullanım önerisi
Kısa diyaloglar	Yeni işlevleri bağlam içinde tanıtmak ve rol oynama için model oluşturmak.
Afiş, broşür, menü, form	Gerçek yaşam okuma ve bilgi seçme görevleri için kullanmak.
Ses kaydı/video	Dinleme, not alma ve aracılık görevlerine girdi sağlamak.
Görsel dizi/hikâye kartları	Sözlü anlatım ve yazma öncesi planlama yapmak.
Grafik, tablo, infografik	Yorumlama, açıklama ve veri aktarma görevleri tasarlamak.
Dijital ortak belge	Ortak yazma ve çevrim içi etkileşim için ürün geliştirmek.
Öğrenci portfolyosu	Süreç boyunca ürün biriktirip gelişimi görünür kılmak.

Can-do ve öz değerlendirme örnekleri

- Bu düzeyde hedefe uygun kısa görevleri bağımsız olarak tamamlayabiliyorum.
- Ana fikri veya gerekli bilgiyi seçip gerektiğinde arkadaşlarıma aktarabiliyorum.
- Gerektiğinde örnek ifadelerden yararlanarak sözlü ya da yazılı ürün geliştirebiliyorum.
- Dönüt aldıktan sonra ürünümü düzeltebiliyor ve yeniden sunabiliyorum.
- Kendi güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerimi belirleyebiliyorum.

Ayrıntılı etkinlik kartı 1

Etkinlik kartı 1

Tema: Eğitim ve çalışma hayatı. Amaç: öğrencinin girdiden bilgi seçmesi, bunu akranyla paylaşması ve küçük bir ürün oluşturması. Akış: ısınma soruları, örnek girdi, anahtar söz varlığı desteği, çiftler halinde görev, kısa ürün sunumu ve öz değerlendirme. Öğretmen desteği düzeye göre görsel, kalıp ifade ya da planlama şeması ile artırılabilir.

Ayrıntılı etkinlik kartı 2

Etkinlik kartı 2

Tema: Şehir yaşamı ve toplumsal konular. Amaç: öğrencinin hedef dil kaynaklarını kullanarak problem çözmesi ya da karar vermesi. Akış: bağlam kurma, küçük veri toplama, tartışma/karşılaştırma, ortak karar alma, ürün yazma veya sunum yapma. Dönüt aşamasında dil bilgisi ve söylem örgüsü seçici biçimde ele alınır.

B2 için örnek 10 oturumluk kur planı

Bu örnek plan, B2 düzeyi için tematik ve görev odaklı bir akış önerir. Kurumunuzun ders saatine göre oturumları bölüp birleştirebilir, aynı yapıyı farklı temalarla yeniden düzenleyebilirsiniz.

Oturum	Odak	Tema	Girdi	Görev/ürün	Değerlendirme
1	Tanışma ve ön bilgi	Medya ve iletişim	Görsel destekli kısa diyalog ve sınıf dili	Bilgi kartı oluşturma ve eşli tanışma görevi	Kısa sözlü performans ve gözlem notu
2	Söz varlığı geliştirme	Bilim ve teknoloji	Kelime ağı, kısa okuma ya da dinleme	Eşleştirme ve küçük grup görevi	Kontrol listesi ve çıkış bileti
3	Biçim-anlam çalışması	Toplumsal yaşam ve hukuk	Hedef yapıyı içeren örnek metin	Yarı kontrollü üretim görevi	Mikro çalışma kâğıdı
4	Dinleme-konuşma bütünleşik	Sanat ve kültür	Kısa video/ses kaydı	Rol oynama veya problem çözme	Akran geri bildirimi
5	Okuma ve aracılık	Turizm ve kültürel miras	Bilgilendirici kısa metin	Metni tabloya dönüştürme veya arkadaşına açıklama	Ürün incelemesi
6	Yazma süreci	Çevre politikaları	Model metin ve planlama formu	Taslak yazma ve akran dönütü	Taslak + revizyon
7	Görev hazırlığı	Akademik çalışma	Örnek ürün ve değerlendirme ölçütleri	Gruplu görev tasarımı	Öğretmen dönütü
8	Bütünleşik performans	Medya ve iletişim	Önceki oturumlardan derlenen kaynaklar	Sunum, ürün paylaşımı veya dosya teslimi	Analitik rubrik
9	Geri bildirim ve yeniden üretim	Bilim ve teknoloji	Sık hata örnekleri ve öğrenci ürünleri	Düzeltilme ve yeniden yazma/konuşma	Karşılaştırmalı değerlendirme
10	Öz değerlendirme ve kapanış	Toplumsal yaşam ve hukuk	Can-do çizelgesi ve portfolyo seçkisi	Kısa yansıtma görevi	Öz değerlendirme formu

Bu kur planında dikkat edilecek noktalar

- Her oturumun sonunda kısa bir çıktı alın.
- Öğrencinin üretimini izlenebilir hale getirin.
- Görev sonrası dönütle yeniden deneme fırsatı verin.
- Portfolyo mantığıyla dönem boyunca ürün biriktirin.
- Metin türlerini ve etkileşim biçimlerini çeşitlendirin.

Seçili etkinlik önerileri

- Medya ve iletişim temasında bilgi boşluğu çalışması tasarlayın.
- Bilim ve teknoloji bağlamında kısa dinleme ve tablo tamamlama uygulayın.
- Toplumsal yaşam ve hukuk için akranla konuşma kartları kullanın.
- Kısa yazma görevini model metin ve kontrol listesi ile destekleyin.
- Bir oturumda mutlaka öz değerlendirme veya yansıtma sorusu kullanın.

Önerilen metin türleri ve materyaller

Metin/materyal	Kullanım önerisi
Kısa diyaloglar	Yeni işlevleri bağlam içinde tanıtmak ve rol oynama için model oluşturmak.
Afiş, broşür, menü, form	Gerçek yaşam okuma ve bilgi seçme görevleri için kullanmak.
Ses kaydı/video	Dinleme, not alma ve aracılık görevlerine girdi sağlamak.
Görsel dizi/hikâye kartları	Sözlü anlatım ve yazma öncesi planlama yapmak.
Grafik, tablo, infografik	Yorumlama, açıklama ve veri aktarma görevleri tasarlamak.
Dijital ortak belge	Ortak yazma ve çevrim içi etkileşim için ürün geliştirmek.
Öğrenci portfolyosu	Süreç boyunca ürün biriktirip gelişimi görünür kılmak.

Can-do ve öz değerlendirme örnekleri

- Bu düzeyde hedefe uygun kısa görevleri bağımsız olarak tamamlayabiliyorum.
- Ana fikri veya gerekli bilgiyi seçip gerektiğinde arkadaşlarıma aktarabiliyorum.
- Gerektiğinde örnek ifadelerden yararlanarak sözlü ya da yazılı ürün geliştirebiliyorum.
- Dönüt aldıktan sonra ürünümü düzeltebiliyor ve yeniden sunabiliyorum.
- Kendi güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerimi belirleyebiliyorum.

Ayrıntılı etkinlik kartı 1

Etkinlik kartı 1

Tema: Medya ve iletişim. Amaç: öğrencinin girdiden bilgi seçmesi, bunu akranıyla paylaşması ve küçük bir ürün oluşturması. Akış: ısınma soruları, örnek girdi, anahtar söz varlığı desteği, çiftler halinde görev, kısa ürün sunumu ve öz değerlendirme. Öğretmen desteği düzeye göre görsel, kalıp ifade ya da planlama şeması ile artırılabilir.

Ayrıntılı etkinlik kartı 2

Etkinlik kartı 2

Tema: Bilim ve teknoloji. Amaç: öğrencinin hedef dil kaynaklarını kullanarak problem çözmesi ya da karar vermesi. Akış: bağlam kurma, küçük veri toplama, tartışma/karşılaştırma, ortak karar alma, ürün yazma veya sunum yapma. Dönüt aşamasında dil bilgisi ve söylem örgüsü seçici biçimde ele alınır.

C1 için örnek 10 oturumluk kur planı

Bu örnek plan, C1 düzeyi için tematik ve görev odaklı bir akış önerir. Kurumunuzun ders saatine göre oturumları bölüp birleştirebilir, aynı yapıyı farklı temalarla yeniden düzenleyebilirsiniz.

Oturum	Odak	Tema	Girdi	Görev/ürün	Değerlendirme
1	Tanışma ve ön bilgi	Akademik yaşam ve araştırma	Görsel destekli kısa diyalog ve sınıf dili	Bilgi kartı oluşturma ve eşli tanışma görevi	Kısa sözlü performans ve gözlem notu
2	Söz varlığı geliştirme	Ekonomi ve toplum	Kelime ağı, kısa okuma ya da dinleme	Eşleştirme ve küçük grup görevi	Kontrol listesi ve çıkış bileti
3	Biçim-anlam çalışması	Kimlik ve kültür	Hedef yapıyı içeren örnek metin	Yarı kontrollü üretim görevi	Mikro çalışma kâğıdı
4	Dinleme-konuşma bütünleşik	Medya çözümlemeleri	Kısa video/ses kaydı	Rol oynama veya problem çözme	Akran geri bildirimi
5	Okuma ve aracılık	Hukuk ve etik	Bilgilendirici kısa metin	Metni tabloya dönüştürme veya arkadaşına açıklama	Ürün incelemesi
6	Yazma süreci	Edebiyat ve sanat	Model metin ve planlama formu	Taslak yazma ve akran dönütü	Taslak + revizyon
7	Görev hazırlığı	Küresel sorunlar	Örnek ürün ve değerlendirme ölçütleri	Gruplu görev tasarımı	Öğretmen dönütü
8	Bütünleşik performans	Akademik yaşam ve araştırma	Önceki oturumlardan derlenen kaynaklar	Sunum, ürün paylaşımı veya dosya teslimi	Analitik rubrik
9	Geri bildirim ve yeniden üretim	Ekonomi ve toplum	Sık hata örnekleri ve öğrenci ürünleri	Düzeltilme ve yeniden yazma/konuşma	Karşılaştırmalı değerlendirme
10	Öz değerlendirme ve kapanış	Kimlik ve kültür	Can-do çizelgesi ve portfolyo seçkisi	Kısa yansıtma görevi	Öz değerlendirme formu

Bu kur planında dikkat edilecek noktalar

- Her oturumun sonunda kısa bir çıktı alın.
- Öğrencinin üretimini izlenebilir hale getirin.
- Görev sonrası dönütle yeniden deneme fırsatı verin.
- Portfolyo mantığıyla dönem boyunca ürün biriktirin.
- Metin türlerini ve etkileşim biçimlerini çeşitlendirin.

Seçili etkinlik önerileri

- Akademik yaşam ve araştırma temasında bilgi boşluğu çalışması tasarlayın.
- Ekonomi ve toplum bağlamında kısa dinleme ve tablo tamamlama uygulayın.
- Kimlik ve kültür için akranla konuşma kartları kullanın.
- Kısa yazma görevini model metin ve kontrol listesi ile destekleyin.
- Bir oturumda mutlaka öz değerlendirme veya yansıtma sorusu kullanın.

Önerilen metin türleri ve materyaller

Metin/materyal	Kullanım önerisi
Kısa diyaloglar	Yeni işlevleri bağlam içinde tanıtmak ve rol oynama için model oluşturmak.
Afiş, broşür, menü, form	Gerçek yaşam okuma ve bilgi seçme görevleri için kullanmak.
Ses kaydı/video	Dinleme, not alma ve aracılık görevlerine girdi sağlamak.
Görsel dizi/hikâye kartları	Sözlü anlatım ve yazma öncesi planlama yapmak.
Grafik, tablo, infografik	Yorumlama, açıklama ve veri aktarma görevleri tasarlamak.
Dijital ortak belge	Ortak yazma ve çevrim içi etkileşim için ürün geliştirmek.
Öğrenci portfolyosu	Süreç boyunca ürün biriktirip gelişimi görünür kılmak.

Can-do ve öz değerlendirme örnekleri

- Bu düzeyde hedefe uygun kısa görevleri bağımsız olarak tamamlayabiliyorum.
- Ana fikri veya gerekli bilgiyi seçip gerektiğinde arkadaşlarıma aktarabiliyorum.
- Gerektiğinde örnek ifadelerden yararlanarak sözlü ya da yazılı ürün geliştirebiliyorum.
- Dönüt aldıktan sonra ürünümü düzeltebiliyor ve yeniden sunabiliyorum.
- Kendi güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerimi belirleyebiliyorum.

Ayrıntılı etkinlik kartı 1

Etkinlik kartı 1

Tema: Akademik yaşam ve araştırma. Amaç: öğrencinin girdiden bilgi seçmesi, bunu akranıyla paylaşması ve küçük bir ürün oluşturması. Akış: ısınma soruları, örnek girdi, anahtar söz varlığı desteği, çiftler halinde görev, kısa ürün sunumu ve öz değerlendirme. Öğretmen desteği düzeye göre görsel, kalıp ifade ya da planlama şeması ile artırılabilir.

Ayrıntılı etkinlik kartı 2

Etkinlik kartı 2

Tema: Ekonomi ve toplum. Amaç: öğrencinin hedef dil kaynaklarını kullanarak problem çözmesi ya da karar vermesi. Akış: bağlam kurma, küçük veri toplama, tartışma/karşılaştırma, ortak karar alma, ürün yazma veya sunum yapma. Dönüt aşamasında dil bilgisi ve söylem örgüsü seçici biçimde ele alınır.

C2 için örnek 10 oturumluk kur planı

Bu örnek plan, C2 düzeyi için tematik ve görev odaklı bir akış önerir. Kurumunuzun ders saatine göre oturumları bölüp birleştirebilir, aynı yapıyı farklı temalarla yeniden düzenleyebilirsiniz.

Oturum	Odak	Tema	Girdi	Görev/ürün	Değerlendirme
1	Tanışma ve ön bilgi	Uzmanlaşmış alan söylemleri	Görsel destekli kısa diyalog ve sınıf dili	Bilgi kartı oluşturma ve eşli tanışma görevi	Kısa sözlü performans ve gözlem notu
2	Söz varlığı geliştirme	Gelişmiş akademik tartışmalar	Kelime ağı, kısa okuma ya da dinleme	Eşleştirme ve küçük grup görevi	Kontrol listesi ve çıkış bileti
3	Biçim-anlam çalışması	Eleştirel medya okuryazarlığı	Hedef yapıyı içeren örnek metin	Yarı kontrollü üretim görevi	Mikro çalışma kâğıdı
4	Dinleme-konuşma bütünleşik	Kültürel temsil ve ideoloji	Kısa video/ses kaydı	Rol oynama veya problem çözme	Akran geri bildirimi
5	Okuma ve aracılık	Politika ve kamusal tartışma	Bilgilendirici kısa metin	Metni tabloya dönüştürme veya arkadaşına açıklama	Ürün incelemesi
6	Yazma süreci	Bilimsel ve entelektüel üretim	Model metin ve planlama formu	Taslak yazma ve akran dönütü	Taslak + revizyon
7	Görev hazırlığı	Uzmanlaşmış alan söylemleri	Örnek ürün ve değerlendirme ölçütleri	Gruplu görev tasarımı	Öğretmen dönütü
8	Bütünleşik performans	Uzmanlaşmış alan söylemleri	Önceki oturumlardan derlenen kaynaklar	Sunum, ürün paylaşımı veya dosya teslimi	Analitik rubrik
9	Geri bildirim ve yeniden üretim	Gelişmiş akademik tartışmalar	Sık hata örnekleri ve öğrenci ürünleri	Düzeltilme ve yeniden yazma/konuşma	Karşılaştırmalı değerlendirme
10	Öz değerlendirme ve kapanış	Eleştirel medya okuryazarlığı	Can-do çizelgesi ve portfolyo seçkisi	Kısa yansıtma görevi	Öz değerlendirme formu

Bu kur planında dikkat edilecek noktalar

- Her oturumun sonunda kısa bir çıktı alın.
- Öğrencinin üretimini izlenebilir hale getirin.
- Görev sonrası dönütle yeniden deneme fırsatı verin.
- Portfolyo mantığıyla dönem boyunca ürün biriktirin.
- Metin türlerini ve etkileşim biçimlerini çeşitlendirin.

Seçili etkinlik önerileri

- Uzmanlaşmış alan söylemleri temasında bilgi boşluğu çalışması tasarlayın.
- Gelişmiş akademik tartışmalar bağlamında kısa dinleme ve tablo tamamlama uygulayın.
- Eleştirel medya okuryazarlığı için ekranla konuşma kartları kullanın.
- Kısa yazma görevini model metin ve kontrol listesi ile destekleyin.
- Bir oturumda mutlaka öz değerlendirme veya yansıtma sorusu kullanın.

Önerilen metin türleri ve materyaller

Metin/materyal	Kullanım önerisi
Kısa diyaloglar	Yeni işlevleri bağlam içinde tanıtmak ve rol oynama için model oluşturmak.
Afiş, broşür, menü, form	Gerçek yaşam okuma ve bilgi seçme görevleri için kullanmak.
Ses kaydı/video	Dinleme, not alma ve aracılık görevlerine girdi sağlamak.
Görsel dizi/hikâye kartları	Sözlü anlatım ve yazma öncesi planlama yapmak.
Grafik, tablo, infografik	Yorumlama, açıklama ve veri aktarma görevleri tasarlamak.
Dijital ortak belge	Ortak yazma ve çevrim içi etkileşim için ürün geliştirmek.
Öğrenci portfolyosu	Süreç boyunca ürün biriktirip gelişimi görünür kılmak.

Can-do ve öz değerlendirme örnekleri

- Bu düzeyde hedefe uygun kısa görevleri bağımsız olarak tamamlayabiliyorum.
- Ana fikri veya gerekli bilgiyi seçip gerektiğinde arkadaşlarıma aktarabiliyorum.
- Gerektiğinde örnek ifadelerden yararlanarak sözlü ya da yazılı ürün geliştirebiliyorum.
- Dönüt aldıktan sonra ürünümü düzeltebiliyor ve yeniden sunabiliyorum.
- Kendi güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerimi belirleyebiliyorum.

Ayrıntılı etkinlik kartı 1

Etkinlik kartı 1

Tema: Uzmanlaşmış alan söylemleri. Amaç: öğrencinin girdiden bilgi seçmesi, bunu akranıyla paylaşması ve küçük bir ürün oluşturması. Akış: ısınma soruları, örnek girdi, anahtar söz varlığı desteği, çiftler halinde görev, kısa ürün sunumu ve öz değerlendirme. Öğretmen desteği düzeye göre görsel, kalıp ifade ya da planlama şeması ile artırılabilir.

Ayrıntılı etkinlik kartı 2

Etkinlik kartı 2

Tema: Gelişmiş akademik tartışmalar. Amaç: öğrencinin hedef dil kaynaklarını kullanarak problem çözmesi ya da karar vermesi. Akış: bağlam kurma, küçük veri toplama, tartışma/karşılaştırma, ortak karar alma, ürün yazma veya sunum yapma. Dönüt aşamasında dil bilgisi ve söylem örgüsü seçici biçimde ele alınır.

Dört beceriye göre etkinlik bankası

Dinleme etkinlikleri

Düzey	Etkinlik	Amaç
A1	Resme göre doğru seçeneği bulma	Temel söz varlığını ve ana bilgiyi tanıma
A2	Duyuruyu takvime yerleştirme	Zaman ve etkinlik bilgisini ayırt etme
B1	Podcast notları çıkarma	Ana fikir ve destekleyici bilgileri izleme
B2	Belgeselden bilgi toplama	Kaynaklardan seçici not alma
C1	Konferans dinleyip özet yazma	Söylem örgüsünü takip etme
C2	Panel izleyip bakış açılarını karşılaştırma	Nüanslı dinleme ve yorumlama

Konuşma etkinlikleri

Düzey	Etkinlik	Amaç
A1	Tanışma çemberi	Kalıp kullanarak kendini tanıtmak
A2	Hafta sonu planı yapma	Plan, tercih ve öneri bildirme
B1	Sorun çözme tartışması	Görüş belirtme ve gerekçe sunma
B2	Kısa münazara	Karşı görüşe yanıt verme
C1	Seminer sunumu	Akademik söylem üretme
C2	Uzman olmayan kitleye yeniden anlatma	Üslup ve hedef kitle uyarlaması

Okuma etkinlikleri

Düzey	Etkinlik	Amaç
A1	Afişten bilgi seçme	Temel bilgileri bulma
A2	Blog yazısında sıralama	Olay örgüsünü izleme
B1	Kısa haber karşılaştırma	Ana fikir ve bakış açısı belirleme
B2	İki metinden tablo oluşturma	Kaynakları ilişkilendirme
C1	Eleştirel okuma notları	Argüman-kanıt ilişkisini çözümleme
C2	Metinler arası karşılaştırmalı okuma	İdeolojik ve üslupsal farkları yorumlama

Yazma etkinlikleri

Düzye	Etkinlik	Amaç
A1	Kısa kendini tanııtma kartı	Temel kişisel bilgi üretme
A2	Arkadaşa kısa e-posta	Gündelik yazışma yapma
B1	Deneyim anlatısı	Paragraf bütünlüğü içinde yazma
B2	Görüş yazısı	Argüman ve örneklerle savunu kurma
C1	Eleştirel özet	Kaynakları sentezleyerek yeniden yazma
C2	Uzman raporu ve popülerleştirilmiş özet	Tür ve kitleye göre iki ayrı yazı üretme

Çocuklar için etkinlik havuzu

Yaş	Etkinlik	Amaç
4-6	Komut oyunu	Dinleme ve hareketli katılım
4-6	Şarkıyı hareketle tamamlama	Kalıp tekrarları
4-6	Büyük resimli kitapla hikâye	Anlama ve sözlü katılım
7-10	Resimli pazar oyunu	Sayılar, yiyecekler, kısa alışveriş diyalogları
7-10	Kelime istasyonları	Söz varlığı ve işbirliği
7-10	Kukla konuşmaları	Sözlü ifade ve rol oynama
11-14	Sınıf gazetesi	Yazma ve aracılık
11-14	Mini belgesel afişi	Okuma-yazma bütünlük görev
11-14	Kulüp etkinliği planlama	Tartışma ve proje üretimi
11-14	Dijital hikâye anlatımı	Çevrim içi işbirliği ve sunum

Hata, dönüt ve yeniden üretim örnekleri

Aşağıdaki örnekler, öğrencinin hatasını doğrudan işaretlemek yerine anlamı koruyan, biçimi görünür kılan ve yeniden üretime fırsat veren dönüt türlerini düşünmek için hazırlanmıştır.

Durum	Olası hata	Önerilen dönüt
A1 konuşma	Ben dün market gidiyorum.	Öğretmen anlamı onaylar, ardından Dün markete gittim modelini vererek öğrenciden yeniden söylemesini ister.
A2 yazma	Arkadaşım için hediye aldım ve çok mutlu.	Eksik yapı fark ettirilir; Arkadaşım çok mutlu oldu biçimiyle yeniden yazdırılır.
B1 konuşma	Bence bu doğru çünkü herkes böyle düşünüyor.	Gerekçeyi derinleştirmek için örnek ve kanıt eklemesi istenir.
B2 yazma	Metin çok güzel ve önemli ve faydalı.	Bağdaşıklık ve sözcük çeşitliliği için yeniden formülasyon yaptırılır.
C1 sunum	Kaynağı aktarıyor ama görüşünü konumlandırmıyor.	Söylem belirleyicilerle kendi sesini görünür kılması istenir.
C2 yazma	Aşırı karmaşık cümleler anlaşılabilirliği düşürüyor.	Hedef kitleye göre cümle ekonomisi ve paragraf bölme önerilir.

Öğretmen kontrol listeleri ve portfolyo önerileri

Kontrol alanı	Açıklama
Ders hedefleri	Her dersin sonunda gözlenebilir bir çıktı var mı?
Görev tasarımı	Görev gerçek bir iletişim amacı taşıyor mu?
Girdi seçimi	Metinler düzeye ve tema akışına uygun mu?
Farklılaştırma	Hız, destek ve ürün seçenekleri sunuluyor mu?
Dönüt	Öğrenciye yeniden üretim fırsatı veriliyor mu?
Değerlendirme	Rubrik ve kontrol listeleri öğrencinin erişimine açık mı?
Portfolyo	Her öğrenci kur boyunca ürün biriktiriyor mu?
Yansıtma	Öğretmen her ünite sonunda kısa yansıtma notu alıyor mu?

Portfolyo önerileri

- Her düzeyde en az bir konuşma, bir yazma, bir aracılık ve bir yansıtma ürünü seçin.
- Öğrenciden her ürün için kısa açıklama isteyin: Neyi iyi yaptım? Neyi geliştirmeliyim?
- Dönem sonunda ilk ürün ile son ürünü karşılaştıran öz değerlendirme görevi verin.
- Çocuk sınıflarında çizim, ses kaydı ve fotoğraflı süreç ürünlerini de portfolyoya dâhil edin.

Örnek gözlem formu açıklamaları

Gözlem formu kısa ve hızlı doldurulabilir olmalıdır. Amaç öğretmeni kâğıt işine boğmak değil, öğretim kararını besleyecek birkaç güvenilir gösterge toplamaktır.

Aşağıdaki alanlar özellikle yararlıdır: göreve katılım, anlam müzakeresi, hedef dili kullanma girişimi, strateji kullanımı, akranla işbirliği, dönütü işleme ve öz değerlendirme. Bu göstergeler biçimlendirici değerlendirme mantığını güçlendirir.

Boyut	Neye bakılır?	Olası kanıt
Katılım	Öğrenci göreve gönüllü katılıyor mu?	Söz alma, görev tamamlama, materyalle etkileşim
Hedef dili kullanma	Öğrenci Türkçeyi sürdürmeye çalışıyor mu?	Kalıp kullanımı, yeniden ifade, soru sorma
İşbirliği	Akranının üretimine yanıt veriyor mu?	Sıra alma, açıklama isteme, ortak ürün
Dönüt işleme	Aldığı dönütü yeni üretimde kullanıyor mu?	Yeniden yazma, düzeltilmiş konuşma, öz not
Öz düzenleme	Görevi planlayıp zamanını yönetebiliyor mu?	Plan notları, kontrol listesi kullanımı

Söz varlığı öğretimi için teknik repertuarı

Söz varlığı öğretiminde amaç yalnızca yeni sözcük tanıtmak değil, sözcüğü tekrar, kullanım ve ilişkilendirme yoluyla erişilebilir hale getirmektir. Aşağıdaki teknikler, farklı düzeylerde uyarlanabilir öğretim seçenekleri sunar.

Teknik	Nasıl uygulanır?	Hangi düzeylerde?
Kelime ağı	Anahtar sözcük etrafında tematik ve anlamsal ilişkiler kurulur.	A1-C2
Görsel sözlük	Resim, eşdizim ve örnek tümce birlikte verilir.	A1-B1
Hızlı geri çağırma	Ders sonunda kısa süreli hatırlama çalışmaları yapılır.	A1-C2
Kart eşleştirme	Sözcük, tanım, resim ve örnek eşleştirilir.	A1-B2
Bağlamdan tahmin	Okuma/dinleme sırasında anlam çıkarımı yaptırılır.	A2-C2
Eşdizim defteri	Sözcükler tek başına değil birlikte sık kullanıldığı yapılarla kaydedilir.	B1-C2
Duygu ölçeği	Sıfat ve değerlendirme sözcükleri derece çizgisinde konumlandırılır.	A2-C2
Kategori yarışması	Belirli tema için süreli kelime üretimi yapılır.	A1-B2
Öğrenci sözlüğü	Öğrenci kendi örnek cümlesiyle kişisel sözlük oluşturur.	A1-C2
Dijital tekrar	Aralıklı tekrar kartları ya da kısa çevrim içi alıştırma kullanılır.	A1-C2

Sesletim ve akıcılık mini uygulamaları

Sesletim öğretimi uzun açıklamalardan çok kısa ve düzenli uygulamalardan güç alır. Özellikle başlangıç ve orta düzeylerde anlaşılabilirlik, vurgu, ritim ve kalıp ifadelerin akıcı üretimi üzerinde durulmalıdır.

Uygulama	Amaç	Açıklama
Gölgeleme	Akıcılık ve ritim	Öğrenci kısa ses kaydını gecikmeli olarak tekrar eder.
Minimal çiftler	Ses ayrımı	Benzer iki ses arasındaki farkı fark ettirme çalışması yapılır.
Vurgu çizileme	Doğal ezgi	Metin üzerinde vurgu taşıyan sözcükler işaretlenir.
Kalıp tekrar zinciri	Otomatikleşme	Sık kullanılan ifadeler kısa zincirlerle tekrar edilir.
Kayıt ve öz dinleme	Farkındalık	Öğrenci ses kaydını dinleyip kendini değerlendirir.
Tekerleme ve ritim	Ses dizileri	Kısa tekerlemeler ritim eşliğinde çalışılır.
Rol oynama	Doğal söyleyiş	Duruma uygun vurgu ve ezgi pratiği yapılır.
Okuma tiyatrosu	Akıcılık	Kısa metin performatif biçimde okunur.

Çevrim içi ve hibrit ders için uyarlamalar

Çevrim içi ortamlar, etkileşimi otomatik olarak artırmaz; aksine dikkat dağınıklığı, teknik sorunlar ve pasif katılım riski taşır. Bu nedenle çevrim içi Türkçe derslerinde görevler daha kısa, yönergeler daha açık ve ürün beklentileri daha görünür olmalıdır.

Hibrit derslerde sınıfta ve uzakta bulunan öğrenciler arasında eşit katılım sağlamak için ortak belge, paylaşımlı yazı tahtası, küçük oda çalışmaları ve önceden yapılandırılmış rol kartları etkili olur. Öğretmen hem senkron hem de asenkron görevlerin dengesini kurmalıdır.

Boyut	Yüz yüze ders	Çevrim içi/hibrit uyarlama
Isınma	Sınıf içi hızlı sözlü tur	Anket, kısa sohbet odası ya da emoji oylaması
Dinleme	Ortak dinleme ve anlık soru	Ekran paylaşımı ve sohbet kutusu kullanımı
Konuşma	Eşli rol oynama	Küçük odalarda görev ve zamanlayıcı

Boyut	Yüz yüze ders	Çevrim içi/hibrit uyarlama
Yazma	Sınıf içi kağıt temelli taslak	Ortak belge üzerinde eşzamanlı yazma
Dönüt	Sözlü anlık dönüt	Sesli not, yorum özelliği, kısa video dönüt
Öz değerlendirme	Çıkış bileti	Çevrim içi form veya ses kaydı

Aracılık görevleri bankası

Düzy	Görev	Beklenen ürün
A1	Görseldeki temel bilgileri arkadaşına açıklama	Kısa sözlü açıklama
A2	Duyurudaki saat ve yer bilgisini aktarma	Tablo veya kısa mesaj
B1	Kısa haberin ana fikrini özetleme	Sözlü özet veya notlar
B1	Grafiği arkadaşına yorumlama	Kısa sunum
B2	İki kaynaktaki bilgileri birleştirme	Tablo ve kısa rapor
B2	Toplantı notlarını gruba aktarma	Özet e-posta
C1	Akademik metni uzman olmayan kitleye anlatma	Popülerleştirilmiş özet
C1	Panel görüşlerini sentezleme	Sözlü sunum
C2	Uzmanlaşmış raporu farklı hedef kitleler için dönüştürme	İki farklı türde yeniden yazım
C2	Tartışmada bakış açılarını uzlaştırma	Ortak sonuç bildirgesi

Haftalık öğretmen yansıtma günlüğü şablonu

Öğretmen kısa ama düzenli yansıtma notları aldığı anda öğretim kararlarının etkisini daha net görür. Aşağıdaki alanlar her hafta birkaç dakikada doldurulabilecek biçimde düşünülebilir.

Başlık	Yansıtma sorusu
Haftanın hedefi	Bu hafta öğrencilerin temel olarak neyi yapabilmesini hedefledim?
Başarılı an	Hangi etkinlik en çok işe yaradı, neden?
Güçlük	Öğrenciler en çok nerede zorlandı?
Dönüt etkisi	Verdiğim dönüt bir sonraki üretime nasıl yansıdı?
Materyal notu	Hangi metin veya materyal uygundu, hangisi değildi?
Farklılaştırma	Hız farkları için nasıl uyarlama yaptım?
Bir sonraki adım	Gelecek derste neyi değiştirmek istiyorum?

Örnek sınıf dili ifadeleri

Amaç	Örnek ifadeler
Derse başlama	Hazır mıyız?, Bugün şu görevi yapacağız., Önce kısa bir ısınma yapalım.
Yönerge verme	Eşinizle konuşun., Önce okuyun sonra işaretleyin., Üç dakika süreniz var.
Destekleme	Tekrar deneyin., Ana fikre odaklanın., Not alabilirsiniz.
Dönüt verme	Anlam çok netti., Burada ek kullanımına yeniden bakalım., Bu cümleyi başka türlü nasıl söyleyebiliriz?
Öz değerlendirme	Bugün en iyi yaptığınız şey neydi?, Nerede daha çok desteğe ihtiyacınız var?
Kapanış	Son olarak kısa bir özet yapalım., Ev için küçük bir hazırlık görevi var.

Kapsayıcı ve kültürlerarası materyal kontrol listesi

Türkçe öğretim materyalleri yalnızca dil bilgisel açıdan değil, temsiller ve kültürlerarası duyarlılık açısından da gözden geçirilmelidir. Öğretmen ve materyal geliştirici aşağıdaki sorularla içeriklerini denetleyebilir.

Soru	Neden önemli?
Metinlerde ve görsellerde farklı yaşam deneyimleri görünür mü?	Öğrencilerin kendilerini materyalde görebilmesini sağlar.
Kültürel örnekler tek tipleştiriliyor mu?	Özcü ve kalıplaştırıcı anlatımlardan kaçınmak için.
Dil kullanımında cinsiyetçi ya da dışlayıcı örüntüler var mı?	Kapsayıcılık ve güvenli öğrenme ortamı için.
Metin yükü hedef düzeye uygun mu?	Bilişsel yükü dengede tutmak için.
Görseller öğretim amacını destekliyor mu?	Dekoratif değil işlevsel kullanım için.
Görevler öğrencinin deneyimini konuşmaya açıyor mu?	Sosyal aktör yaklaşımı ve katılım için.

Dönem sonu program değerlendirme soruları

Öğretmen ve kurumlar dönem sonunda yalnızca öğrenci puanlarına değil, programın işleyişine ilişkin kanıtlara da bakmalıdır. Aşağıdaki sorular küçük ölçekli değerlendirme toplantıları için kullanılabilir.

Boyut	Değerlendirme sorusu
Hedefler	Belirlenen çıktılar öğrencilerin gerçek ihtiyaçlarıyla ne kadar uyumlu?
Materyal	Kullanılan materyaller düzey ve tema akışını ne ölçüde destekledi?
Görevler	Öğrenciler en çok hangi görev türlerinde anlamlı üretim yaptı?
Değerlendirme	Toplanan kanıtlar öğrencinin gelişimini görünür kılabildi mi?
Çocuk grupları	Aile katılımı ve oyun/hikâye dengesi yeterli miydi?
Dijital kullanım	Çevrim içi araçlar öğrenmeyi gerçekten destekledi mi?

Boyut	Değerlendirme sorusu
Mesleki gelişim	Öğretmenler dönem içinde hangi alanda desteğe ihtiyaç duydu?

Kullanıma hazır şablonlar

Aşağıdaki şablonlar, öğretmenin kendi kurumuna uyarlayarak kullanabileceği pratik formlar olarak hazırlanmıştır. İstenirse çoğaltılıp dijital biçimde de düzenlenebilir.

Şablon 1: Ders planı sayfası

Alan	Doldurma notu
Ders/ünite	Tema ve düzey
Çıktı	Dersten sonra öğrenci ne yapabilecek?
Girdi	Metin, video, görsel, söz varlığı desteği
Görev	Temel iletişimsel eylem
Destek	Model, grafik düzenleyici, kalıp ifade
Değerlendirme	Rubrik, gözlem, öz değerlendirme
Not	Uyarlama ve yansıtma notu

Şablon 2: Öğrenci ihtiyaç analizi formu

Soru	Not alanı
Türkçeyi hangi amaçla öğreniyor?	
Sınıf dışında Türkçe kullanım fırsatı var mı?	
Daha önce hangi dilleri öğrendi?	
Hangi beceride kendini daha güçlü hissediyor?	
Hangi beceride daha çok desteğe ihtiyaç duyuyor?	
Derse ilişkin özel beklentileri neler?	

Şablon 3: Öz değerlendirme formu

İfade	Evet	Kısmen	Henüz
Bu ünite de öğrendiğim ifadeleri kullanabiliyorum.			
Ana fikri seçebiliyor ve kısa not alabiliyorum.			
Görev sonunda kısa bir ürün çıkarabiliyorum.			
Akran geri bildiriminden yararlanabiliyorum.			
Dönüt aldıktan sonra ürünümü düzeltebiliyorum.			

Şablon 4: Konuşma gözlem formu

Ölçüt	Gözlem notu
Göreve katılım	
Anlaşılabilirlik	
Akıcılık	
Etkileşim ve sıra alma	
Hedef yapıları kullanma	
Sonraki derse öneri	

Şablon 5: Yazma dönüt formu

Boyut	Geri bildirim
İçerik	
Örgütlenme	
Söz varlığı	
Dil bilgisi	
Biçimsel özellikler	
Yeniden yazma hedefi	

Şablon 6: Çocuk sınıfı gözlem listesi

Alan	Gözlem
Katılım ve dikkat	
Hareket ve oyun dengesi	
Görsel destek kullanımı	
Hikâye/şarkı ile katılım	
Sözlü üretim cesareti	
Aileye gönderilecek kısa not	

Şablon 7: Aile iletişim notu

Başlık	İçerik
Bu hafta ne öğrendik?	
Evde yapılabilecek kısa destek etkinliği	
Birlikte dinlenebilecek/okunabilecek içerik	
Çocuğun güçlü yönü	
Sonraki hafta için küçük hazırlık	

Şablon 8: Dijital görev planı

Alan	Not
Araç/platform	
Görevin amacı	
Beklenen ürün	
Katılım şekli	
Değerlendirme ölçütü	
Veri güvenliği/etik notu	

Kaynakça

- Beacco, J.-C., Byram, M., Cavalli, M., Coste, D., Egli Cuenat, M., Goullier, F., & Panthier, J. (2016). Guide for the development and implementation of curricula for plurilingual and intercultural education. Council of Europe.
- Bölükbaş Kaya, F., Yılmaz, M. Y., & Keskin, F. (2026). İstanbul yabancı dil olarak Türkçe öğretimi programı. KS Kültür Sanat Yayınevi.
- Cameron, L. (2001). Teaching languages to young learners. Cambridge University Press.
- Canale, M., & Swain, M. (1980). Theoretical bases of communicative approaches to second language teaching and testing. *Applied Linguistics*, 1(1), 1-47.
- Council of Europe. (2001). Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment. Cambridge University Press.
- Council of Europe. (2020). Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment. Companion volume. Council of Europe Publishing.
- Çetin, B., & Uzdu Yıldız, F. (2018). Yabancı dil olarak Türkçe alanında öğretmen eğitimi için temel bilgiler ve uygulama örnekleri. Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları.
- Ellis, R. (2003). Task-based language learning and teaching. Oxford University Press.
- Goh, C. C. M., & Burns, A. (2012). Teaching speaking: A holistic approach. Cambridge University Press.
- Grabe, W., & Stoller, F. L. (2020). Teaching and researching reading (3rd ed.). Routledge.
- Hyland, K. (2003). Second language writing. Cambridge University Press.
- Lyster, R., & Ranta, L. (1997). Corrective feedback and learner uptake. *Studies in Second Language Acquisition*, 19(1), 37-66.
- Nation, I. S. P. (2001). Learning vocabulary in another language. Cambridge University Press.
- Pinter, A. (2017). Teaching young language learners (2nd ed.). Oxford University Press.
- Richards, J. C. (2006). Communicative language teaching today. Cambridge University Press.
- Türkiye Maarif Vakfı. (t.y.). Maarif Türkçe: Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi programı ve ilişkili materyaller. Erişim 5 Eylül 2026: <https://mts.turkiyemaarif.org/page/maarifturkce>